

VESTNIK

GLASILO DRUŠTVA IZGNANCEV SLOVENIJE 1941–1945

LJUBLJANA, DECEMBER 2010 – Št. 87

SKUPŠČINA DRUŠTVA IZGNANCEV SLOVENIJE 1941–1945

Splošne informacije o Skupščini DIS

Predsednica Društva izgnancev Slovenije 1941–1945 je pozdravila vse delegate in delegatke Krajevnih in Območnih organizacij DIS ter izrazila zadovoljstvo nad veliko udeležbo na seji Skupščine DIS. Posebej je pozdravila poslanca DZ mag. Franca Žnidaršiča in zaslužnega člana DIS Aleša Mižigoja, ki mu je podelila tudi spomenico prvega evropskega kongresa izgnancev in beguncev žrtev fašizma in nacizma v letih 1920–1945.

Nato je predsednica navedla pretresljiv podatek, da je v zadnjem letu umrlo 636 članov DIS, katerih imena so bila objavljena v Vestnikih DIS. Umrlim so se udeleženci poklonili s trenutkom tišine.

Delegati so brez pripomb sprejeli naslednji dnevni red:

1. otvoritev in pozdrav
2. izvolitev delovnega predsedstva, zapisnikarja in overovatelja zapisnika
3. sprejem dnevnega reda
4. sprejem poslovnika za delo Skupščine DIS
5. poročilo o delu Skupščine Društva izgnancev Slovenije 1941–1945 in njenih organov od julija 2009 do julija 2010
6. predlog programa dela Skupščine DIS in njenih organov za leto 2011
7. kadrovske zadeve
8. sprejem sklepov Skupščine DIS
9. razno

V delovno predsedstvo so bili predlagani: **Hilda Marc**, delegatka KO DIS Ljubljana Bežigrad, **Ivan Birsa** – Branik, **Zvone Duh** – Trebnje, za zapisnikarico **Danica Velkavrh** in overovatelja zapisnika **Jože Kveder** – Domžale in **Olga Kamenov** – Ljubljana Center.

V verifikacijsko komisijo so bili izvoljeni: **Ivan Kunej** – Kozje, **Terezija Repovž** – Šentjanž in **Marija Škofic** – Kranj.

V komisijo za sklepe so bili imenovani: **Malka Veler** – Slovenska Bistrica, **Jožica Širec** – Ljubljana Bežigrad, **Marija Mejač** – Hrastnik in **Desanka Strniša** – Maribor Rotovž-Pesnica.

Pred nami je novo leto 2011. To bo leto, v katerem bomo obeležili 70. obletnico genocidne okupacije Slovenije in izgon Slovencev, hkrati pa bomo posvetili posebno pozornost 20. obletnici delovanja Društva izgnancev Slovenije 1941–1945. Ob tem bo potrebno seznaniti širšo javnost z velikimi napori in uspešno dejavnostjo našega društva za uveljavitev statusa žrtev vojnega nasilja in pravic, ki iz tega izhajajo.

Ob teh jubilejih bo potrebno ponovno povedati, da ne prejšnja ne samostojna država Slovenija ni uspela izterjati vojne škode od naslednic agresorskih držav v drugi svetovni vojni, zlasti ne od Nemčije, ki je Sloveniji in Slovincem največ dolžna. Če Sloveniji ne bo uspelo izterjati vojne škode, upravičeno pričakujemo, da bo slovenska država poplačala vsaj del dolga slovenskim izgnancem, ki so še danes, zaradi izgube premoženja, najrevnejši del slovenskega prebivalstva.

Želim vsem članom Društva izgnancev Slovenije 1941–1945 zadovoljne božične in novoletne praznike ter srečno novo leto 2011, predvsem pa dobro zdravje.

*Ivica Žnidaršič, prof.
predsednica DIS*

Iz govora predsednice DIS Ivce Žnidaršič na Skupščini DIS 30. 9. 2010

Poročilo o delu Skupščine DIS in njenih organov so delegati KO DIS prejeli v pisni obliki skupaj z vabilom.

Predpostavljam, da ste poročilo prebrali. Vseeno bi želela dati nekaj poudarkov o našem delu.

Pri organizacijski dejavnosti naj posebej poudarim, da sem zelo zadovoljna, ker vseh 85 KO in območnih organizacij dobro deluje, redno se sklicujejo občni zbori z dokaj dobro udeležbo članov, s kulturnimi programi, poročili in sprejemanjem programov. Na občne zборе prihajajo župani, ponekod poslanci, premalo pa novinarji. Na vseh zborih KO DIS, če smo bili pravočasno dogovorjeni za datume, je sodelovalo tudi vodstvo DIS, člani IO DIS.

Aktivno delujejo tudi organi Skupščine DIS, sklicujemo se IO DIS, seje kolegijev DIS, imamo dve skupščini na leto, sestajajo se nekatere komisije pri IO DIS.

Letos so bila uspešno izvedena kar štiri območna zborovanja DIS ob 65. obletnici zmage nad fašizmom in nacizmom in 65. obletnici vrnitve iz izgnanstva. **Treba je izreči organizatorjem vse priznanje.** To smo storili tudi tako, da smo na teh prireditvah podelili nosilnim organizatorjem DIS zahvalne spominske listine.

V programu za leto 2011 je navedena potreba po seznanitvi muzejev z dejavnostjo

Ivica Žnidaršič, prof., predsednica Društva izgnancev Slovenije 1941–1945 (Foto: J. Komljanec)

S Skupščine DIS . S Skupščine DIS

Nadaljevanje iz prejšnje strani

in gradivi DIS, da bodo vendarle ločili, kdo je za slovenske izgnance kaj naredil, kdo pa je samo škodil in nam otežil delo.

20. obletnica delovanja DIS bo primer-na priložnost tudi za podrobnejšo sezna-nitev članstva in vodstev KO DIS o tem, kako in kaj vse se je dogajalo, kaj je bilo treba postoriti, da smo veliko dosegli in **zakaj nismo tega dosegli prej – pa tudi za-kaj še ni rešeno vprašanje odškodnin za gmotno škodo.**

Vestnik DIS je dobra kronika o de-javnosti DIS, vendar je vprašanje, kako dolgo ga bomo uspeli še financirati s 5 evri, ker se naklada zmanjšuje. Smrtnost je velika: od maja 2009 do julija 2010 je umrlo 636 članov DIS.

Treba je poskrbeti, da bo Vestnik dobi-vala vsaka družina, kjer je kdo član DIS. Sedaj prejema Vestnik DIS le 7500 čla-nov DIS.

Mednarodna dejavnost

Glede programa financiranja nekat-erih nalog DIS v zvezi z obeleženjem 70. obletnice izгона Slovencev naj povem, da smo se aprila letos javili na razpis Evropske unije »Evropa za državlja-ne« in naš projekt je bil sprejet. Tako bomo že letos prejeli nekaj sredstev iz Evropske unije: za ureditev zbranih dokumentov o nasilju nad Slovenci in drugimi slovanskimi narodi med dru-go svetovno vojno, odprtje evropskega Informacijskega centra DIS na sedežu DIS, zbiranje gradiv za Evropski muzej izgnancev žrtev fašizma in nacizma v letih 1920–1945 na gradu Rajhenburg, izdelavo video zapisov prvega evropskega kongresa, Mednarodne konference DIS o skrbi za izgnance in begunce in filmskih zapisov večjih prireditvev DIS, kjer se ohranja zgodovinski spomin na fašistično in nacistično nasilje.

V ta program sta zajeta tudi seminar za profesorje zgodovine na osnovnih in srednjih šolah in nagradni razpis na šo-lah o izgonu Slovencev in založba bro-šure o Mednarodni konferenci o skrbi za izgnance in prisilne delavce, ki smo jo sklicali in organizirali 4. in 5. junija 2010 v Ljubljani.

Da bomo letos in v letu 2011 dobili vsaj nekaj potrebnih sredstev od Evropske uni-je, je rezultat

- podpisa bilateralnega sporazuma leta 2007 s Češkim društvom izgnanih Če-hov ob češko-nemški meji leta 1938,
- dobrega sodelovanja z nemškimi mesti pri urejanju grobov Slovencev,

- organizacije prvega evropskega kon-gresa 6. 6. 2009,
- ustanovitve Mednarodnega odbora iz-gnancev in beguncev žrtev fašizma in nacizma v letih 1920–1945, 2009
- organizacije Mednarodne konference o skrbi za izgnance in prisilne delavce 4. 6. 2010,
- sodelovanja na simpoziju v Pragi letos marca 2010,
- odprtja razstave o prisilnem delu v nemškem mestu Rudolstadt aprila 2010.

Postali smo v Evropi prepoznavni. Zato ni naključje, da je bilo Društvo izgnan-cev Slovenije 1941–1945 povabljeno tudi na Mednarodno konferenco o povračil-nih ukrepih in požigih vasi, ki je bila na Slovaškem, v Banski Bystrici od 20. do 23. septembra 2010.

Na to konferenco smo poslali s strani DIS-a tri udeležence, in sicer mlado eki-po svojcev (Gregor Kaplan, Blaž Špegelj in Sebastijan Pešec). Na konferenci so orisali nasilje nad Slovenci med drugo svetovno vojno in predstavili Slovenijo kot demokratično in socialno državo.

Vzpostavili so stike z nekaterimi ude-leženci drugih držav, ki še niso vključe-ne v Mednarodni odbor (Makedonija, Nizozemska).

O vsem mednarodnem sodelovanju sem sproti pisala v Vestnikih DIS. Našo dejavnost na mednarodnem področju je podprlo tudi Ministrstvo za kulturo Re-publike Slovenije.

Vojna odškodnina za gmotno škodo še ni rešena

- Država naj izterja vojno škodo od Nemčije. To je bistveno, da bi nam laž-je povrnili vsaj del vojne škode.
- Država že 65 let upravlja premoženje, ki so ga leta 1945 zapustili v Sloveniji Avstrijci, Nemci, Madžari. Vse to premo-ženje je ostalo v Sloveniji kot odškodni-na za vojno škodo. Avstrijska, nemška in madžarska država so se obvezale, da bodo svojim državljanom same plačale odškodnino za premoženje, ki so jo pu-stili v Jugoslaviji oz. Sloveniji.
- Slovenska država nima popisane tega premoženja. Tudi o tem premo-ženju, ki je ostalo v Sloveniji, smo leta 2008 Medresorski komisiji vlade RS za obravnavo vprašanj vojne škode posre-dovali veliko podatkov.

Sedaj so začeli popisovati premoženje v lasti države. Ustanavljajo se neki novi skladi o tem. Predlagam, da naše komi-sije spremljajo to dogajanje in da obli-kujemo zahtevek, da se premoženje, ki

je bilo namenjeno vojni škodi, posebej evidentira za potrebe poplačila vojne škode.

Nujna so pogajanja države z Nemčijo o poplačilu vojne škode. O tem je naš član mag. Franc Žnidaršič julija in 20. in 21. septembra letos postavil poslanska vprašanja na sejah Državnega zbora RS.

Upam, da ste spremljali dogajanja v parlamentu, lahko smo bili ponosni na našega poslanca, kako jasno je razložil v Državnem zboru odprta vprašanja vojne škode in vprašal ministra za zunanje za-deve RS, kaj je država glede vojne odško-dnine naredila.

Da bi uvrstili točko o vojni škodi na dnevni red seje DZ, pa je njegov pre-dlog dobil le 28 glasov; sramota, da so poslanci DESUS-a glasovali proti, kar je ponoven dokaz, kako je vodstvo te stran-ke izrabilo naše glasove, **ko pa je treba storiti kaj v korist žrtev vojne in podpreti izgnance, so pa proti.**

Članstvo DIS je treba o tem obvestiti. Upravičen je vsak protest proti poslan-cem DZ, ki so glasovali proti predlogu, da bi država končno poslala zahtevek Nemčiji za plačilo vojne škode.

Na Društvo izgnancev Slovenije smo prejeli veliko pismo KO DIS in posame-znikov podpore mag. Francu Žnidaršiču, ko so v časopisih prebrali, da Karl Erja-vec terja, da mag. Franc Žnidaršič od-stopi kot vodja poslanske skupine. V teh protestih so navajali, da so stranko DE-SUS tako močno podprli že na prejšnjih volitvah, da je sploh prišla v parlament in da se je na volitvah 2008 okrepila še s tremi poslanci, zaradi dobrega dela mag. Franca Žnidaršiča.

Še beseda o kočevskih Nemcih in njihovih zahtevah

Lahko rečemo, da se kočevski Nemci vračajo po spomine na naše domove, od koder so jih, kot izjavljajo za časopise, »pregnali partizani«.

Zdenka Kaplan je poslala protest ure-dništvu Obzornika, kjer so pisali o njih-ovem prihodu v Leskovec.

»Ko se bodo pojavili ti izletniki v naših krajih, je treba protestirati. To smo dol-žni storiti zato, ker nekatere organizacije kočevskih Nemcev terjajo, da se jim pla-ča vojna škoda, ker da so pustili tu pre-moženje, ki ga sedaj mi uživamo.

1. julija so na Radiu Slovenija izjavili, da so bili »izgnani«. Na take zadeve je tre-ba reagirati. Premalo je znano, kako je bilo z našim izgonom in naselitvijo ko-čevskih Nemcev na naše domove. Kočev-ski Nemci so Hitlerja sami zaprosili za preselitev v rajh in na naše domove.«

Oskrbovalni programi za pomoč na domu

Rada bi še opozorila na pomen raz-vijanja oskrbovalnih programov DIS

*Ivica Žnidaršič, prof.
predsednica DIS*

za pomoč na domu, ki jo naši člani vse bolj potrebujejo, saj je povprečna starost članstva Društva izgnancev Slovenije 1941–1945 77 let.

Potrebno bo bolj organizirano sodelo-vanje s socialnimi in patronažnimi služ-bami, Rdečim križem, Karitasom, geron-tološkimi in upokojskimi društvi.

Za razvoj oskrbovalnih programov in oblik pomoči ogroženim članom DIS na domu so pomembni podatki o tem, kdo in kakšno pomoč potrebuje, da se potem povežemo z odgovornimi službami, hkra-ti pa ugotovimo, kaj lahko zanje naredijo naši prostovoljci in prostovoljke.

Za usposabljanje ljudi, ki bodo poma-gali pri razvijanju oskrbovalnih progra-mov, bomo v letu 2011 prvič organizirali tečaj in seminar o organizirani pomoči na domu.

S tem želimo pomagati, da bi oskrbo-valni programi na domu postali še bolj osnovne dejavnosti Krajevnih in Območ-nih organizacij DIS.

Razvijati moramo še večjo solidarnost in skrb za članstvo, ki se znajde v stiski.

Iznanci smo kot drevesa, ki umiramo stoje – pokončno. Proti koncu življenja se ne bi smeli čutiti osamljeni, dajmo jim oporo, dajmo jim vedeti, da skrbimo zanje.

Obiski samo ob rojstnih dnevih in ob božičnih in novoletnih praznikih so pre-malo.

Ne dopustimo, da bi se to dogajalo okoli nas. Vsi, ki smo preživeli trpljenje druge svetovne vojne, vemo, kaj je solidarnost, zato jo moramo krepiti in razvijati na vseh področjih dela in življenja.

Financiranje

Še beseda o sofinanciranju dejavnosti DIS. Tudi v letu 2011 bo glavni prihodek DIS **članarina**, ki ostane enaka kot doslej, **in sicer 8 evrov.** Od tega ostane za delo KO DIS 5 evrov, za delo organov Skup-ščine DIS pa 3 evre. Tudi **prispevek za Ve-stnik DIS ostane 5 evrov** za vse leto.

Krajevne in območne organizacije DIS se lahko s člani dogovorijo še za dodatne prispevke za delo Krajevnih in območ-nih organizacij DIS.

Ker ima Društvo izgnancev Slovenije 1941–1945 status društva, ki deluje v jav-nem interesu, se lahko KO DIS javljajo na razpise občin za sredstva, da ne bodo odvisni le od članarine.

Sredstva, ki jih nekatere občine daje-jo KO DIS, niso majhna, zato KO DIS ne smejo zamuditi rokov razpisov za leti 2011 in 2012.

Občine bi morale namenjati sredstva za pomoč osamelim, ostarelim in bolnim žrtvam fašizma in nacizma ter za razvija-nje vseh oblik solidarnosti in oskrboval-ne programe za pomoč na domu.

Delovno predsedstvo na Skupščini DIS 30. 9. 2010 od leve proti desni: Ivan Birsa, Hilda Marc in Stane Duh. (Foto: Janez Komljanec)

Vabljeni na razstavo

Sporočamo, da bo Društvo izgnancev Slovenije 1941–1945 odprlo razstavo o genocidni politiki fašistov in nacistov do slovanskih narodov med drugo svetovno vojno.

Otvoritev razstave bo

v četrtek, 27. januarja 2011, ob 11. uri

v Mestnem muzeju v Krškem, Valvasorjevo nabrežje 4.

Izvršni odbor DIS

S Skupščine DIS . S Skupščine DIS

Iz razprave na Skupščini DIS 30. 9. 2010

Poslanec DZ mag. Franc Žnidaršič je pozdravil delegate na Skupščini DIS.
(Foto: Janez Komljanec)

Mag. Franc Žnidaršič, vodja poslanske skupine nepovezanih poslancev:

»Redno prihajam na vaša srečanja. Tudi sam sem bil izgnanec in poskušam pomagati, kjer koli delam. Težava pri reševanju vojne škode je v sedanjih krizi in tudi zato, ker o vojni odškodnini noče nihče razpravljati. Moje poslansko vprašanje avgusta in septembra letos je bilo namenjeno pobudi, da bi država vendarle začela pridobivati poplačilo vojne škode od povzročiteljev.

Naša država je premalo naredila, da bi od Nemčije izterjala dolg. Prepričan sem, da ukrepov, da bi se z Nemčijo resno pogovarjali in postavili višino zahteve za poplačilo vojne škode, ni bilo. Srednjeevropske države so z Nemčijo sklenile mirovne sporazume in nekaj dobile. Mirovne pogodbe pa nista sklenili Jugoslavija in Grčija.

Zato sem v Državnem zboru RS v avgustu in 20. in 21. septembra 2010 postavil vprašanja, da bi dobili podatke o tem, kaj je storilo Ministrstvo za zunanje zadeve Republike Slovenije v zvezi z reševanjem vojnih odškodnin od Nemčije. Ker odgovora na to vprašanje nisem dobil, sem predlagal, da bi uvrstili vprašanje vojne škode v razpravo v Državnem zboru RS. Za tak predlog je glasovalo 28 poslancev, 34 jih je bilo proti.

Vojna škoda je vedno ostajala ob strani slovenske države. Treba je ugotoviti, kdo je odgovoren, da ni bilo pravih naporov, da bi izterjali vojno škodo od Nemčije. Ni nam uspelo, da bi v Državnem zboru do tega prišlo. Tudi s strani tistih, ki smo jih sami pomagali spraviti v Državni zbor, ni bilo podpore. Bile so obljube, ko je bil cilj dosežen, pa – zbogom.

Zunanjemu ministru Samuelu Žbogarju sem povedal, da bo imel to vprašanje vedno na mizi. Politika ne prizna, da ni opravila svoje dolžnosti. Nenazadnje pa je dolžna odgovarjati tudi upravičencem. Če se država ne bo zavzela za to, bo treba zakon vseeno vložiti. Ne zato, da bi spravili na kolena tiste države, ki so odgovorne za to, ampak zato, ker je to vprašanje treba rešiti, ne samo denacionalizacijo. Avstrijskim Nemcem, ki so pustili v Jugoslaviji svoje premoženje, je avstrijska država povrnila škodo.

Naprej bomo uresničevali program. To govorim zato, da boste na naslednjih volitvah podprli tiste, ki so kaj storili za vas in za ljudi, ki so jih izbrali. Sam nisem v parlamentu zaradi sebe, ampak zaradi vas in tistih zunaj. Še dalje mislim delati za ljudi in razvijati vse oblike solidarnosti.

Jože Krizančič, predsednik Častnega razsodišča DIS: »Sem iz kraja, kjer je bilo največ Nemcev. Tudi Avstrijci so dobili stvari nazaj in dobivajo tudi posojila in poleg tega še odkupujejo slovensko zemljo. Strah me je. Moramo podpirati poslanca mag. Žnidaršiča, ki dela v našo in vsesplošno korist. Glede Vestnika pa bi rad povedal, da je izšel v barvah in da so člani zelo zadovoljni.«

morajo Krajevne in Območne organizacije DIS prispevek nakazati na DIS, ne glede na to, ali jim je članarino in prispevek za Vestnik uspelo zbrati.

Vinko Gabršek - Litija: »Vsi se zahvaljujemo poslancu mag. Žnidaršiču, ki je za nas veliko naredil in je v državnem zboru 20. in 21. septembra spet vprašal, kaj je država storila glede izterjave vojne škode. Ponosni smo, da imamo tega človeka, ki misli na nas. Ni prav, da DESUS ni glasoval v DZ za predlog, da bi se izterjala vojna škoda od Nemčije. Mag. Žnidaršiču smo lahko hvaležni in priporočam, da njegovo stranko, ki si bo prizadevala za solidarnost in naše pravice, podpremo.«

Francka Primožič, računovodkinja DIS, se je zahvalila tistim KO DIS, ki pošiljajo poročila in kopije bančnih nakazil; s tem je možna natančna evidenca.

Janez Komljanec, podpredsednik DIS, je predlagal, da naj člani oddajo na davčni urad obrazec, s katerim sporočajo, da bodo 0,5 % dohodnine namenili DIS. Opozoril je na pomen knjige Bučka na Dolenjskem skozi čas. O izgonu krajanov od leta 1941 do 1945 in uveljavljanju pravic, ki jo je napisala Ivica Žnidaršič. V knjigi ni samo opis njenega rojstnega kraja, ampak so pomembni podatki za vse izgnance in begunce o tem, kako so se uveljavljale pravice. Zlasti je v knjigi razvidno, kako pomembno je vplivalo na uveljavljanje pravic zgodovinsko zborovanje izgnancev Dolenjske 15. 11. 1991. Objavljeni so tudi govori na tistem zborovanju.

Ivan Kunej je dal poročilo v imenu verifikacijske komisije in dejal: »Komisija je pregledala vse poverilnice delegatov in članov organov Skupščine DIS in ugotovila, da je navzočih 78 delegatov KO DIS in 18 članov IO DIS, 2 člana NO in 4 člani ČR, zato Skupščina lahko o vsem sklepa in odloča.«

Albin Pražnikar, podpredsednik DIS, je obrazložil sklep IO DIS, da bi bila članarina DIS v letu 2011 enaka kot doslej, to je 8 evrov, in prispevek za Vestnik DIS za vse leto 5 evrov. Skupščina je sklenila, da

Anka Tominšek, članica IO DIS, je podprla tisti del programa, ki zadeva socialno skrb za starejše člane in predlog za organiziranje seminarjev za oskrbovalne programe na domu. Dejala je, da bodo centri za socialno delo prevzeli veliko skrbi na podlagi sprejete zakonodaje, in prav je, da udeležence seminarjev seznanimo s temi pravicami. Na zamrznitev v naslednjih dveh letih tudi mi ne moremo privoliti. Popolnoma soglašam z navdušenjem nad

Velika udeležba delegatov KO DIS na Skupščini DIS 30. 9. 2010
(Foto: Janez Komljanec)

S Skupščine DIS . S Skupščine DIS

mag. Žnidaršičem in prav je, da mu sporočimo zahvalo. Otroci in vnuki morajo poskrbeti za dostojno preživetje svojcev. Apelirati je treba na mlade, naj se vključijo v stranko Dela in solidarnosti, saj je sedaj priložnost, da se obrne smer razvoja naše države.

Jozica Širec - Ljubljana Bežigrad je dejala, da je plan za leto 2011 obsežen in smiselno naravnan. Strinjamo se z izdajo posebne poštne znamke, posvečene 70. obletnici razkosanja Slovenije. Menila je, da je treba nameniti več denarja za socialni in zdravstveni program za člane. Podprla je novo demokratično stranko Dela in solidarnosti, ki jo je ustanovil mag. Franc Žnidaršič, ki je tudi njen predsednik. Predlagali bomo našim članom, da to stranko podprejo na prihodnjih volitvah, in ne več DESUS-a, ker nas je DESUS razočaral.

Anica Baznik, Leskovec, je povedala, da KO DIS Leskovec redno ob začetku leta poravnava vse obveznosti in dostavi vse potrebne evidence. Tako so storili tudi letos za 540 članov in plačali članarino za leto 2010. Pričakujejo tudi, da bodo glede na število članov redno prejeli dve vabilu za dva delegata KO DIS Leskovec. Opozorila je, da naj Nadzorni odbor DIS ukrepa proti tistim KO DIS, ki ne poravnajo svojih obveznosti.

Marijan Špegelj, Radlje ob Dravi, je govoril o nujnosti, da bi državni organi poravnali odškodnino za gmotno škodo, nastalo med 2. svetovno vojno. Bil je kritičen do stranke DESUS, ki smo ji pomagali, da je prišla v parlament, potem

pa ni za izgnance in žrtve vojnega nasilja storila ničesar. Podprl je predlog, da se sprejme protest, ker v DZ ni bil sprejet predlog mag. Franca Žnidaršiča, da bi končno država poskušala izterjati vsaj del vojne odškodnine od Nemčije. Povedal je, da bodo v Radljah ob Dravi ob 70. letnici izгона Slovencev in 20. obletnici DIS v septembru 2011 organizirali prireditev za izgnance in begunce iz Mislinjske, Mežiške in Zg. Dravske doline. Na prireditvi, pri kateri bo sodelovalo 12 koroških občin, bodo povabili tudi vse KO DIS.

Rok Kržan, Bizeljsko, je povedal, da so predsednik DESUS in člani KO DIS Bizeljsko izstopili iz DESUS-a in pristopili k Demokratični stranki dela in solidarnosti, ki jo je ustanovil mag. Franc Žnidaršič. Priporočil je, da bi enotno glasovali za novo solidarnostno stranko in s tem dali priznanje družini Žnidaršič.

Zdenka Kaplan, članica IO DIS: Nujno je treba pripraviti poseben vprašalnik, da bi dobili podatke o tistih članih DIS, ki potrebujejo različne oblike pomoči na domu. Čimprej je treba uresničiti tudi sklep, da se pripravi program tečajev za tiste, ki bodo spodbujali in razvijali oskrbovalne programe na domu. Prav tako se je zavzela, da se nadaljujejo prizadevanja za poravnavo vojne škode in da se tudi pristopi k zahtevam do Nemških železnic.

Alojz Rupar, predsednik organizacijske Komisije pri IO DIS, je obrazložil predlog za potrditev novega člana Nadzornega odbora Skupščine DIS. Povedal je, da je dosedanji član NO Štefan Marjetič, umrl.

Ker je na programsko-volilni Skupščini DIS 30. junija 2009 na odprti listi kandidiral za NO tudi Karl Levak, je danes potreben samo sklep o njegovi potrditvi za člana NO.

Malka Veler, delegatka KO DIS Slovenska Bistrica, je v imenu komisije za sklepe poročala o sprejetih sklepih, ki so jih delegati v celoti potrdili. Predlagala je, da bi sklepe objavili v Vestniku DIS.

Sklepi Skupščine DIS z dne 30. 9. 2010

- Vsi organi Skupščine DIS in Krajevne in Območne organizacije DIS naj nadaljujejo z napor, da bi se začela obravnava vprašanj o gmotni škodi na vladi in v Državnem zboru RS.
- Delegati so izrazili zahvalo samostojnemu poslancu DZ mag. Francu Žnidaršiču za njegovo pobudo na zasedanju DZ v juliju 2010 in 20. in 21. septembra 2010 ter priporočili vsem KO DIS, da njegova prizadevanja podprejo.
- Delegati so naložili Krajevnim in Območnim organizacijam DIS, da ob vseh kontaktih s člani in na občnih zborih seznanijo članstvo, da je za predlog, da bi Državni zbor obravnaval vprašanja o vojni odškodnini, glasovalo samo 28 poslancev DZ. Proti so glasovali tudi poslanci DESUS-a.
- Na Skupščini DIS so delegati izrazili protest, ker Državni zbor RS ni sprejel predloga, da bi vprašanje terjatve vojne odškodnine od ZR Nemčije uvrstili na dnevni red DZ. Za tak predlog je glasovalo samo 28 poslancev DZ.
- Pospešiti je potrebno priprave na seminar za predsednike in predsednice DIS, kjer bi se podrobno dogovorili, kako bomo ohranjali dosežene pravice in uveljavili še pravico do vojne odškodnine ter kako čim hitreje razvijati oskrbovalne programe za pomoč osamelim in ostarelim članom DIS.
- Pospešiti je treba priprave na seminar in tečaj za prostovoljce, ki bodo razvijali oskrbovalne programe za pomoč ljudem na domu. Krepi je treba vse oblike solidarnosti in še bolj skrbeti za člane DIS, ki se znajdejo v stiski.
- Začeti je potrebno priprave na osrednjo prireditev ob 70. obletnici izгона Slovencev in 20. obletnici delovanja DIS, ki naj bi bila v juniju 2011.
- Delegati so sprejeli pobudo, da bi v letu 2011 organizirali prvič območno prireditev vseh izgnancev Koroške regije, Mislinjske, Mežiške in Zg. Dravske doline, na katero bi povabili tudi vse druge KO DIS. Prireditev bi bila septembra 2011.
- Sprejeta je bila pobuda, da bi v letu 2011 organizirali izlet v kraje izgnanstva v Srbiji.
- Posebno je bilo opozorjeno na informacijo v Vestniku DIS št. 85/86, da naj člani DIS sporočijo davčni upravi, da se naj država odpove 0,5 % od njihove odmerjene dohodnine v korist DIS.
- Delegati so vzeli na znanje sklep Izvršnega odbora DIS, da bo članarina DIS enaka tudi v letu 2011, in sicer 8 evrov, prispevek za Vestnik DIS pa 5 evrov. DIS morajo od članarine (3 evre) in prispevke za vse prejemnike Vestnika DIS (5 evrov) nakazati na DIS, ne glede na to, ali so jih od članov zbrali. KO DIS se s člani DIS lahko dogovorijo še za dodatne prispevke za delo KO DIS.

Komisija za sklepe

Novi član Nadzornega odbora Skupščine DIS

Na Skupščini Društva izgnancev Slovenije 1941–1945, ki je bila 30. septembra 2010, je bil za novega člana Nadzornega odbora Skupščine DIS potrjen Karl Levak. Rojen je bil 6. januarja 1943 v izgnanskem taborišču v Nemčiji. Je predsednik KO DIS Artiče in stanuje v Arnovem selu 2, 8253 Artiče.

S Skupščine DIS . S Skupščine DIS

Okvirni program DIS in njegovih organov za leto 2011

V letu 2011 bomo obeleževali 70. obletnico napada, razkosanja in genocidne okupacije Slovenije ter 20. obletnico ustanovitve Društva izgnancev Slovenije 1941-1945 (DIS). Zato bo temu jubileju v organih Skupščine DIS in v 85 Krajevnih in Območnih organizacijah DIS v letu 2011 namenjeno precej dejavnosti.

V letu 2011 bomo posvetili posebno skrb nadaljnjemu usposabljanju Območnih in KO DIS za organiziranje oskrbovalnih programov za pomoč ostarelim, osamelim in bolnim članom na domu. V ta namen bomo razvijali tudi mednarodno dejavnost za večjo skrb Evropske unije, Sveta Evrope in kuratorija nemškega sklada Spomin, odgovornost in prihodnost za pomoč žrtvam fašizma in nacizma.

V letu 2011 pričakujemo, da bosta Vlada RS in Državni zbor RS začela razpravo o zakonu o povračilu gmotne škode. Za dosego tega cilja bo naše društvo v sodelovanju s 85 Krajevnimi in Območnimi organizacijami DIS aktivno sodelovalo z vladnimi organi in poslanci Državnega zbora RS.

Na področju informativne dejavnosti bo poskrbljeno za izhajanje društvenega glasila Vestnik DIS in za tisk knjige z gradivi in argumenti, ki so bistveno vplivali na nastajanje pravne ureditve za dosego statusa žrtev vojnega nasilja in uveljavitev pravic izgnancev, prisilnih delavcev, beguncev in drugih žrtev vojnega nasilja po slovenskih, nemških in avstrijskih zakonih.

Pri obnovi zbirnega taborišča za izgon Slovencev, grajskih hlevov in konjušnic v Brestanici si bomo prizadevali obnoviti vsaj en prostor v zgornjem delu taborišča in stopnišče ter obnovili dvojne vhodnih vrat v taborišče.

Finančni načrt društva za leto 2011 je narejen na predpostavki, da bo del programa financiralo Ministrstvo za delo, družino in socialne zadeve in da bodo prispevki od članarine DIS in za Vestnik DIS doseženi v predvidenem obsegu. Pričakujemo tudi prispevke občin za nadaljnjo obnovo zbirnega taborišča in donatorjev za redno dejavnost DIS. Javljali se bomo tudi na razpise Evropske unije in Kuratorija nemškega sklada Spomin, odgovornost in prihodnost ter na razpise Ministrstev RS.

PREDVIDENI PRIHODKI ZA DEJAVNOSTI DIS V LETU 2011

1. Dotacije iz proračuna (Ministrstvo za delo, družino in socialne zadeve)	33.090,00 EUR
2. Dotacije drugih vladnih organov	4.200,00 EUR
3. Prispevki od članarine DIS	37.500,00 EUR
4. Prispevki članstva za Vestnik DIS	38.600,00 EUR
5. Prispevki za založništvo – sklad DIS	5.000,00 EUR
6. Donatorji in občine za nadaljnjo obnovo taborišča za izgon Slovencev v Brestanici	10.500,00 EUR
7. Prispevek Zavoda RS za zaposlovanje	9.600,00 EUR
8. Drugi prihodki (obresti, dohodnina)	2.800,00 EUR
9. Presežek prihodkov nad odhodki po zaključnem računu	500,00 EUR
SKUPAJ PREDVIDENI PRIHODKI	141.790,00 EUR

Program dejavnosti DIS v letu 2011

- a. Organizacijska dejavnost
- b. Socialni in zdravstveni programi
- c. Ohranjanje zgodovinskih izročil, spominske slovesnosti
2. Mednarodna dejavnost
3. Publicistična in založniška dejavnost ter izdajanje Vestnika DIS
4. Vzdrževanje in obnova zbirnega taborišča za izgon Slovencev v hlevih in konjušnicah pri gradu v Brestanici

1. a. Organizacijska dejavnost

Izvršni odbor Društva izgnancev Slovenije 1941-1945 bo tudi v letu 2011 usklajeval programe in akcije, skupne vsem organizacijam DIS. Po potrebi bomo nudili pomoč odboru KO DIS, če bodo zaradi visoke starosti potrebovali pomoč pri organizacijskih in drugih dejavnostih.

Sodelovali bomo na občnih zborih Krajevnih in Območnih organizacij DIS. Skrbeli bomo za čim večjo udeležbo na pohodih ob nemško-italijanski in NDH-okupacijski meji ter pohodu po vaseh izgnanih Kozjancev.

V mesecu juniju 2011 bomo organizirali prireditev ob 70. obletnici izгона Slovencev in 20. obletnici delovanja Društva izgnancev Slovenije 1941-1945. Na to prireditev bomo povabili tudi vse člane Območnih in Krajevnih organizacij DIS, člane Mednarodnega odbora izgnancev in beguncev žrtev fašizma in nacizma v letih 1920-1945 in predstavnike vseh republiških ustanov in organizacij, s katerimi DIS sodeluje.

V letu 2011 bomo organizirali seminar za predsednike Krajevnih in Območnih organizacij DIS. Na seminarju bomo obravnavali 20-letno dejavnost organov DIS in izmenjali izkušnje delovanja 85 Krajevnih in Območnih organizacij DIS. Razpravljali bomo tudi o posodobitvi Pravil za organiziranje in delovanje Krajevnih in Območnih organizacij DIS. Če bomo dobili sredstva Evropske unije, bomo organizirali tudi razstavo o 20-letni dejavnosti DIS s prikazom dejavnosti za uveljavljanje pravic izgnancev, prisilnih delavcev, beguncev in drugih žrtev vojnega nasilja.

Na seminarju bodo obravnavana tudi vprašanja zakona o povračilu gmotne škode, nastale med drugo svetovno vojno, in problematika s tem v zvezi.

V letu 2011 bomo posebno pozornost posvetili javnemu delovanju in informacijski dejavnosti ter v ta namen organizirali več informativnih konferenc za članstvo DIS in druge zainteresirane.

V okviru organizacijske dejavnosti bomo skrbeli za poravnanje stroškov za najemnino in vzdrževanje poslovnih prostorov, elektriko, ogrevanje, poštne in telefonske stroške, fotokopiranje, potrošni material v administraciji, stroške za najem dvoran in stroške za delavca v administraciji.

b. Socialni in zdravstveni programi

Povprečna starost članstva Društva izgnancev Slovenije 1941-1945 je 77 let, zato so večje potrebe po organizirani pomoči na domu.

Potrebno bo bolj organizirano sodelovanje s socialnimi in patronažnimi službami, Rdečim križem, Karitasom, gerontološkimi in upokojenskimi društvi, ki uresničujejo projekt „Starejši za starejše”.

Za razvoj oskrbovalnih programov in oblik pomoči ostarelim, osamelim, bolnim in invalidnim ter socialno ogroženim članom DIS na domu so pomembni podatki o tem, kdo in kakšno pomoč potrebuje, zato bomo spodbujali zbiranje teh podatkov.

Za usposabljanje ljudi, ki bodo pomagali pri razvijanju oskrbovalnih programov za pomoč na domu, bomo v letu 2011 organizirali tečaje in seminarje o takem organizacijskem delu.

c. Ohranjanje zgodovinskega izročila, spominske slovesnosti

Skoraj celotna dejavnost društva je posvečena ohranjanju zgodovinskega spomina in zbiranju spominov in pričevanj o genocidni okupaciji Slovenije med drugo svetovno vojno in izgonu Slovencev. V tem okviru bodo v letu 2011 potekale naslednje aktivnosti:

- odprli bomo informacijski center DIS in Mednarodnega odbora izgnancev in beguncev žrtev fašizma in nacizma v letih 1920-1945,
- pripravili bomo razstavo o izgonu Slovencev in jo dopolnili še z izgonom Poljakov, Čehov, Slovakov, Ukrajincev, Rusov, Francozov in drugih narodov,
- organizirali bomo peti 8-urni seminar za profesorje zgodovine na osnovnih in srednjih šolah ter jih oskrbeli z učnimi pripomočki za pouk o drugi svetovni vojni in izgonu Slovencev,
- spodbujali bomo pisanje seminarskih in drugih nalog o strahotah, ki sta jih povzročila fašizem in nacizem med drugo svetovno vojno,
- sodelovali bomo pri programih pohodov, ki jih organizirajo KO DIS ob nemško-italijanski in NDH-okupacijski meji in po vaseh izgnanih Kozjancev,
- postavili bomo še 3 spominske plošče na ostankih kamnitih delov mejnih opazovalnic, ki so jih okupatorji postavili ob okupacijski meji,
- članstvo bomo spodbujali za pisanje spominov in pričevanj in zbiranje slik iz izgnanstva za dopolnitev slovenskih pokrajinskih muzejev,
- vzpodbujali bomo nagradne razpise o poznavanju zgodovine o izgonu Slovencev med drugo svetovno vojno in dejavnost DIS za uveljavitev njihovih pravic.

2. Mednarodna dejavnost DIS

Še naprej bomo pridobivali gradiva in slikovni material za širitev vsebine Muzeja izgnancev na gradu Rajhenburg s prikazom nacističnega in fašističnega nasilja nad Francozi, Poljaki, Čehi, Slovaki, Ukrajinci, Rusi, Belorusi in drugimi evropskimi narodi ter za razstavo v letu 2011. Prizadevali si bomo, da bi Muzej slovenskih izgnancev na gradu Rajhenburg postopoma postal evropski muzej.

Hranili bomo dokumentacijo Mednarodnega odbora izgnancev in beguncev žrtev fašizma in nacizma v letih 1920-1945.

Nadaljevali bomo sodelovanje s kraji izgnanstva in župani nemških mest, kjer še niso urejeni grobovi slovenskih izgnancev, in podpirali sprejemanje sporazumov o urejanju vojnih grobov tudi z Italijo, Poljsko, Srbijo, Bosno in Hercegovino ter Makedonijo. Prizadevali si bomo, da bi postavili pomnik umrlim v nemških mestih Templin in Bad Sulza.

Sodelovali bomo pri organizaciji izleta v kraje v Srbiji, kamor so bili izgnani nekateri Slovenci med drugo svetovno vojno.

Še naprej bomo sodelovali z Zvezo slovenskih izseljencev v Celovcu in Krajevnima organizacijama DIS v Zagrebu in Banjaluki.

Nadaljevali bomo sodelovanje z muzejem holokavsta v Washingtonu in uresničili težnjo, da se v tem muzeju prikaže tudi genocid nad Slovenci med drugo svetovno vojno.

Sodelovali bomo na razpisu Evropske unije za pridobitev sredstev za publicistično in arhivsko dejavnost DIS, ohranjanje obležij deportacij in za informacijski center DIS.

3. Publicistična in založniška dejavnost ter izdajanje Vestnika DIS

Organiziranje tiskovnih in informativnih konferenc za novinarje dnevnega in revialnega tiska ter RTV ob 70. obletnici izгона Slovencev in o genocidni politiki do slovenskega naroda ter ob 20. obletnici delovanja Društva izgnancev Slovenije 1941-1945.

Priprave in tisk društvenega glasila Vestnik DIS.

Izdaja in založba knjige z elaborati in gradivi za uveljavljanje pravic izgnancev, prisilnih delavcev, beguncev in drugih žrtev vojnega nasilja.

Založba brošure z referati na Mednarodni konferenci o skrbi za izgnance in prisilne delavce.

Založba zložen, plakatov in vabil za prireditev ob 20. obletnici delovanja društva.

4. Vzdrževanje in obnova zbirnega taborišča za izgon Slovencev v hlevih in konjušnicah pri gradu v Brestanici

Nadaljnja obnova taborišča bo odvisna od višine pridobljenih sredstev preko razpisov Ministrstva za kulturo RS in od prispevkov občin, ki so podpisale pismo o nameri sodelovanja z DIS pri tej obnovi. Predvidevamo, da bi v letu 2011 dokončno obnovili prostore v pritličnem delu taborišča, obnovili dvojne velikih vhodnih vrat, stopnišče in en prostor v zgornjem delu taborišča.

Financiranje dejavnosti DIS

Društvo izgnancev Slovenije 1941-1945 bo tudi za leto 2011 podpisalo pogodbo z Ministrstvom za delo, družino in socialne zadeve za sofinanciranje tistih dejavnosti in programov DIS, ki so posebnega družbenega pomena. Del sredstev zagotavljajo tudi člani DIS s članarino, ki pa je majhna in ne pokriva stroškov društvenih dejavnosti, ki jih za člane opravlja DIS. Prav tako se s prispevkom za Vestnik DIS ne pokrivajo stroški glasila. Zato društvo pridobiva tudi sponzorje. Zaradi varčevanja nameravamo zmanjšati obseg Vestnika DIS na 8 strani. Zato naj bi bile informacije KO DIS z občnih zborov krajše. Društvo se bo prijavljalo tudi na razpise Evropske unije in razpise ministrstev Vlade Republike Slovenije.

Tudi v letu 2011 se bo upraviteljsko in strokovno delo v društvu opravljal na prostovoljni osnovi, da bi bila zbrana sredstva namenjena za izvedbo vsebinskih programov in za pomoč Krajevnim in Območnim organizacijam DIS pri dogovorjenih skupnih akcijah. Za dela v administraciji pa bo eno osebo za določen čas financiral Zavod RS za zaposlovanje v okviru pomoči Evropske unije v okviru programa težje zaposljivih oseb.

PREDVIDENI ODHODKI PO POSTAVKAH PROGRAMA DIS ZA LETO 2011

1.a. Organizacijski stroški	40.100,00 EUR
b. Socialni in zdravstveni program (tečaji)	11.500,00 EUR
c. Ohranjanje zgodovinskih izročil	19.000,00 EUR
2. Mednarodna dejavnost	22.000,00 EUR
3. Izdajanje Vestnika DIS, publicistična in založniška dejavnost	38.690,00 EUR
4. Vzdrževanje in obnova zbirnega taborišča	10.500,00 EUR
SKUPAJ	141.790,00 EUR

Ta program je bil sprejet na Skupščini Društva izgnancev Slovenije 1941-1945, dne 30. septembra 2010.

*Društvo izgnancev Slovenije 1941-1945
Ivica Žnidaršič, prof.
predsednica*

. Informacije . Informacije . Informacije .

Informacija o Mednarodni konferenci o nacističnih povračilnih ukrepih in požiganju vasi na Slovaškem v Banski Bystrici

Udeleženci Mednarodne konference o maščevalnih ukrepih in požigih vasi v Banski Bystrici od 21. do 23. septembra 2010

Od 21. do 23. septembra 2010 je v Banski Bystrici na Slovaškem potekala tretja mednarodna konferenca o nacističnih povračilnih ukrepih in požiganju vasi med drugo svetovno vojno, ki jo je organiziral Muzej slovaške narodne vstaje.

Konferenca je bila odprta s pismom namestnika prvega ministra slovaške vlade Rudolfa Chmele. Konference so se udeležile: Češka, Poljska, Rusija (navzoč njihov veleposlanik), Belorusija (navzoč njihov veleposlanik), Ukrajina, Srbija, Slovenija, Romunija, Makedonija, Nemčija, Italija in Nizozemska. Preostale delegacije so bile povečini sestavljene iz predstavnikov Inštitutov za zgodovino in muzejev, ki obravnavajo vprašanja druge svetovne vojne.

Iz Slovenije se je povabilu odzvalo Društvo Izgancev Slovenije 1941–1945 (DIS) in za osrednjo konferenco zagotovilo udeležbo Gregorja Kaplana, sekretarja Komisije za mednarodne dejavnosti pri DIS, na študentskem delu pa sta sodelovala Sebastijan Pešec in Blaž Špegel (študenta filozofske in pravne fakultete).

V osrednjem delu konference so bili predstavljeni številni podatki o nasilju, žrtvah ter terorju v uničenih mestih in vasi. Predstavnik DIS je v svojem referatu predstavil temeljne podatke o razkosanju Slovenije v letu 1941, žrtvah, značilnostih okupatorskih režimov, izgonu Slovencev ter sprejetju zakonodaje v RS, ki je predvsem civilnim žrtvam vojnega nasilja omogočila nekatere socialno-zdravstvene in pokojninske pravice. Poleg tega je v skladu s popisom vojne škode predstavil le-to ter ob tem dodal, da še vedno ostaja odprto vprašanje poravnave vojne škode za gmotno premoženje (2.253.801.000 €) za slovenske žrtve vojnega nasilja v drugi svetovni vojni. Prav to vprašanje pa ostaja odprto tudi za večino držav Centralne in Vzhodne Evrope. V sklopu referata so bile podane tudi informacije o usta-

novitvi prvega mednarodnega odbora izgnancev in beguncev žrtev fašizma in nacizma 1920–1945, ki je bil letos junija v Ljubljani.

Na konferenci je bila s strani Belorusije (organizatorica naslednje konference 2012 v Minsku) predstavljena potreba, da se več energije posveti preučevanju nasilja, ki je bilo izvršeno nad otroki v drugi SV ter poučevanju tovrstne vsebine v izobraževalnem procesu. Predstavnik DIS je predlog označil za zelo koristen, saj imamo tudi v Sloveniji podobne tragične izkušnje. Prav te žrtve so danes še edine žive priče, zato je to potrebno izkoristiti. Glede samega poučevanja pa je udeležence seznanil, da je bila na pobudo DIS uspešno vpeljana učna ura v program zgodovine za osnovne in srednje šole.

Predstavnik Nemčije je glede prihodnjih aktivnosti konference izrazil potrebo po izoblikovanju mreže stikov, ki bi pomenila platformo za nadaljnje delo. Prav tako pa je potrebna identifikacija sodelujočih glede t. i. spominskih mest v Evropi.

Predstavnik DIS je s tem v zvezi seznanil prisotne, da se je DIS s težavo iskanja pravih sogovornikov srečal pri organizaciji prvega evropskega kongresa žrtev fašizma in nacizma 1920–1945, saj ni vzpostavljen register evropskih organizacij in društev, ki se ukvarjajo z žrtvami fašizma in nacizma. V skladu z navedenim je vodja delegacije ponudil sodelovanje na podlagi naših izkušenj ter iskanje možnosti sodelovanja tudi na področju t. i. »Memorial places in Europe« – Spominskih mest/krajev v Evropi, kjer bi DIS lahko iskal sodelovanje kot društvo ali v obliki sodelovanja preko Evropskega muzeja, ki v sklopu aktivnosti mednarodnega odbora za izgnance in begunce nastaja na gradu Rajhenburg v Brestanici. Za to je predstavnik Nemčije, ki usklajuje aktivnosti »Memorial places

in Europe«, pokazal veliko zanimanje. Ob robu konference je bila izvedena še dodatna izmenjava info, v kateri je vodja delegacije DIS še podrobneje predstavil aktivnosti DIS ter s tem v zvezi posredoval statut mednarodnega odbora izgnancev in beguncev žrtev fašizma in nacizma v letih 1920–1945.

Na konferenci je bila podpisana tudi deklaracija. V zaključni fazi nastajanja je vodja delegacije DIS ob neposrednem usklajevanju s predsednico DIS podal konstruktivne predloge k sami deklaraciji, ki so bili upoštevani. Sama deklaracija je vsebinsko zajela sodelovanje pri projektu »Memorial places in Europe« – Spominskih mest/krajev v Evropi, toleranci v Evropi med vsemi narodi, saj

nestrpnost, rasno razlikovanje ter druge oblike ksenofobije ob nastanku neonacističnih strank in gibanj ne smejo ogroziti sožitja bivanja v Evropi. V imenu Društva izgnancev Slovenije 1941–1945 je deklaracijo podpisal vodja delegacije DIS Gregor Kaplan.

Ob robu konference so bile izvedene še naslednje aktivnosti:

- Pogovori za vključitev Belorusije in Makedonije v aktivnosti Mednarodnega odbora izgnancev in beguncev žrtev fašizma in nacizma 1920–1945, kjer je direktor beloruskega muzeja neposredno po predstavitvi DIS osebno zagotovil, da bodo storili vse, kar je v njihovi moči, da sodelovanje steče, tako v Mednarodnem odboru kot v okviru nastajajočega evropskega muzeja žrtev fašizma in nacizma na gradu Rajhenburg v Sloveniji. Podobno so se odzvali tudi predstavniki makedonskega Instituta za nacionalno zgodovino iz Skopja.
- Želja po podobnem sodelovanju pa je bila izražena tudi s strani srbskega predstavnika Muzeja žrtev genocida. Vse tri oblike sodelovanja naj bi po navdbah druge strani želeli pričeti čimprej oziroma še v tem letu.
- Opravljeni so bili razgovori s predstavniki Romunije, ministrstvom za obrambo in inštitutom, ki trenutno pričinja podrobnejšo raziskavo II. svetovne vojne. Predvsem naj bi se sodelovanje v prvi fazi usmerilo v iskanje primernih sogovornikov (društva ali organizacije), ki so bili kot civilne žrtve izgnani v izgnanska/delovna taborišča.
- Poleg tega se je odprla tudi možnost za vzpostavitev stikov z Nizozemsko (preko ustanove, ki v Amsterdamu skrbi za dediščino Anne Frank), a je le-ta še v začetni fazi in usmerjena v iskanje stikov oz. organizacije, ki združuje civilne žrtve iz te države, ki so kot civilne žrtve II. svetovne vojne končale v nemških izgnanskih taboriščih.

Na študentskem delu konference sta aktivno sodelovala študenta Sebastijan Pešec in Blaž Špegelj.

*Gregor Kaplan,
vodja delegacije DIS na
Mednarodni konferenci v Banski Bystrici*

Gregor Kaplan na Mednarodni konferenci v Banski Bystrici podpisuje skupno deklaracijo udeležencev (21. 9. 2010)

. Iz dejavnosti krajevnih organizacij DIS .

Občni zbor KO DIS Zagorje ob Savi

Na sliki: Albin Pražnikar, mag. Franc Žnidaršič, Marjeta Pešec in Olga Bau
(Foto: A. Klembas, 29. 6. 2010)

Člani KO DIS Zagorje ob Savi smo se 29. 6. 2010 zbrali na letnem občnem zboru. Začel se je s kulturnim programom, ki so ga izvedli učenci Glasbene šole Zagorje.

Zbora so se udeležili: izgnanke, izgnanci, begunci, pregnanci, ukradeni otroci, taboriščniki in svojci umrlih. Med povabljenimi pa so bili: poslanec DZ mag. Franc Žnidaršič, podpredsednik DIS Albin Pražnikar, predstavnik ZB za vrednote NOB Pavli Kordež ter predsedniki iz KO DIS Zasavja. Odsotnost sta opravičila predsednica Društva izgnancev Slovenije 1941-1945 Ivica Žnidaršič in zagorski župan Matjaž Švagan.

Marjeta Pešec, predsednica KO DIS Zagorje, je podala poročilo o delu in aktivnostih, ki so se jih udeležili člani KO v preteklem letu. Tako smo se v velikem številu udeležili 1. evropskega kongresa izgnancev v Ljubljani. Za tiste, ki ste bili prisotni na tem velikem dogodku, verjamem, da z mano delite veselje in ponos, da je slovensko društvo izgnancev spodbudilo evropsko gibanje žrtev vojnega nasilja in da se našemu društvu podobna društva ustanavljajo po vseh državah, ki so doživljale podobno usodo.

V nadaljnjem izvajanju predsednice je bil sprejet program za leto 2010.

Prva naloga je zagotovitev možnosti, da bo muzej izgnancev na gradu Rajhenburg postopoma postal evropski muzej žrtev fašizma in nacizma.

Sklenili smo, da se bomo udeležili prireditve ob 65. obletnici konca 2. svetovne vojne in zmage nad nacifašizmom in vrnitve iz izgnanstva, v soboto 10. julija na Bučki.

Pavli Kordež, predstavnik ZB za vrednote NOB Zagorje, pa je posebej poudarila pomen sodelovanja med društvi borcev in izgnancev.

Prisotne je pozdravil poslanec DZ mag. Franc Žnidaršič. Med drugim je omenil tudi predlagani zakon za tiste, ki so se rodili po 15. februarju 1945, in za otroke pobitih staršev, ne glede na to, kdo jih je pobil, da bodo lahko uveljavljali status žrtev vojnega nasilja. Pobudo za sprejem zakona o poplačilu vojne škode za premočno in nepremočno premoženje je že večkrat dal. Še naprej si bo prizadeval za ohranitev javnega zdravstva, skrb za socialno državo, izboljšanje položaja upokojencev in ohranitev pravic žrtev vojnega nasilja.

Majda Skrinar

Izlet na slovensko Koroško

Udeleženci izleta KO DIS Polšnik v Mežici 4. 11. 2010

KO DIS Polšnik pod vodstvom Martina in Mire Voje je organiziralo 4. novembra 2010 izlet na Koroško.

51 naših članov si je ogledalo slovensko Koroško. Podzemlje Pece je bilo za nas enkratno doživetje, ko smo se z vlakcem odpeljali 3,5 km globoko pod Peco, kjer so rovi nekdanjega rudnika svinca in cinka. Danes je ta rudnik prenovljen v tehnični spomenik, ki je odprt za javnost.

Ob tem, kako so se rudarji nekoč vozili na delo v treh majhnih temnih vagončkih, smo se izgnanci spominjali na čas izгона, na leto 1941, ko so nas vozili v železniških

vagonih neznano kam, v tuje kraje.

Vodnica nam je razložila vse o rudniku in o ljudeh, ki so s težkim trudom pridobili denar za preživetje. V rudniku smo imeli knapovsko malico. Pot nas je naprej vodila v Prevalje, kjer smo si v Dolgem Brdu pri Mariji Novejšnik ogledali Pouchov mlin in razstavljene predmete.

V Šentanelu, v gostilni Janka Milerja, smo se okrepčali z dobrim kosilom.

Vse, kar smo doživeli, nam bo ostalo v lepem spominu.

Amalija Razpotnik

Pričakujejo vsaj simbolično odškodnino

Na občnem zboru OO DIS občin Muta, Podvelka, Radlje ob Dravi, Ribnica na Pohorju in Vuzenica (stojijo od leve): poslanec DZ mag. Franci Žnidaršič, predsednica DIS prof. Ivica Žnidaršič, predsednik OO DIS Marijan Špegelj, župan Mute Boris Kralj in župan Radelj ob Dravi Alan Bukovnik.

Najmanj, kar slovenski izgnanci pričakujemo od sedanjih in prihodnjih generacij, je to, da bodo vedele za nas in poznale tragedijo izгона Slovencev v letih 1941 do 1945...» je že večkrat izgovorjena in napisana misel Ivica Žnidaršič, predsednice Društva izgnancev Slovenije (DIS).

Ta misel je prevela tudi letni občni zbor Območne organizacije DIS občin Muta, Podvelka, Radlje ob Dravi, Ribnica na Pohorju in Vuzenica 1. oktobra na Muti. Zbora se je udeležilo 51 od 80 članov te območne organizacije, ki je med dejavnejšimi v Sloveniji. Zbora so se poleg že omenjene predsednice udeležili še mag. Franci Žnidaršič, poslanec Državnega zbora RS in izgnanec, Alan Bukovnik, poslanec Državnega zbora RS in župan občine Radlje ob Dravi, ter župan Mute Boris Kralj. Predsednik OO DIS občin Muta, Podvelka, Radlje ob Dravi, Ribnica na Pohorju in Vuzenica Marijan Špegelj, rojen v izgnanstvu sredi vojne vihere, je na zboru spregovoril o delu društva, namenjenemu članstvu. Med pomembnejše sodi odločitve o projektu DIS, s katerim bodo v letu 2011 usposobili ljudi, ki bodo pomagali pri oskrbovanju pomoči potrebnih članov.

Pozitivno je ocenil sodelovanje z občinami in župani. Posebej Alan Bukovnik

je obljubil, da se bo v polni meri vključil v priprave na srečanje koroških izgnancev, ki bo septembra 2011 v Radljah ob Dravi. Ne samo iz Koroške, temveč tudi iz drugih območij se bodo srečanja udeležili izgnanci, ki so bili izgnani zgolj zaradi tega, ker so bili Slovenci.

Poslanec mag. Franci Žnidaršič se je dotaknil perečih vprašanj vojnih odškodnin, a če že iz Nemčije ni moč pričakovati pomoči, bi morala pomagati Slovenija, vsaj simbolično. Opozoril je na težave, ki tarejo posamezne člane glede zdravja, pa za zdravljenje primanjkuje denarja. Na žalost so tudi odnosi med ljudmi vse bolj skrhani in solidarnost vse bolj ugaša. Bil pa je izredno vesel, ko je prejel knjigo Reka Drava joče, ki je zbirka pričevanj izgnancev iz Dravske doline. »Knjiga je spomin, ki ostaja. Ostaja zgodovinska resnica.«

Med drugim so na letnem zboru izgnanci iz Dravske doline potrdili predlog odbora območne organizacije, da si morajo še naprej prizadevati za sprejem zakona o poplačilu gmotne škode. Kakršnakoli bi pomoč že bila, bi bila v veliko uteho vsem izgnancem.

Besedilo in fotografija:
Hinko Jerčič

KO DIS Kočevje na izletu in Ptujski gori

Dne 11. 9. 2010 smo člani KO DIS Kočevje organizirali jesenski izlet. Potovali smo preko Novega mesta, Brežic, Bizeljskega, Podčetrčka in Rogatca do Ptujске gore. Med potjo smo se spominjali časov, ko so nas in naše starše izseljevali iz domov z velikimi družinami, jih naseljevali v konjušnicah na gradu Rajhenburg in nato odpeljali v razne kraje po Nemčiji. Teh grozot ne bomo nikoli pozabili.

Na Ptujski gori smo si ogledali Marijino cerkev, baziliko, in vsem nam je bila zelo všeč. Nato smo se ustavili v Rogatcu pri Muzeju na prostem (objekti s slamo kriti). Tu so nam misli odtavale v tiste čase, ko smo sami bili na takih kmetijah in živeli skromno, a vseeno lepo.

Veronika Kljun

Občni zbor KO DIS Kranj

Člani KO DIS Kranj so se zbrali na občnem zboru 19. novembra. Zbor je vodila predsednica KO DIS Kranj Marija Škofic. Poročala je o delu in udeležbi na vseh skupnih dejavnostih DIS. Kot problem je navedla težavo, ker nimajo več prostorov, ki so jim bili po krivici odvzeti. Članica IO DIS Slavka Biček je na zboru poročala o Mednarodni konferenci o skrbi za izgnance in

begunce, ki jo je 4. junija 2010 organiziral DIS, in o pripravah za odprtje informacijskega centra DIS za potrebe vseh članov DIS in drugih zainteresiranih. Poudarila je, da bo Društvo izgnancev Slovenije 1941-1945 v letu 2011 posebno aktivnost namenilo usposabljanju mladih za pomoč članom DIS na domu.

M. Š.

. Iz dejavnosti krajevnih organizacij DIS .

Srečanje članov KO Dole pri Litiji

Del udeležencev na občnem zboru KO DIS Dole pri Litiji (26. 10. 2010).
(Foto: Stane Kmetič)

Tudi letos smo pripravili za naše članke srečanje, na katerem smo se spomnili 65-letnice vrnitve iz izgnanstva. V nedeljo 26. 9. 2010 smo se zbrali v gostišču Pr'Krjan v Dobovici. Srečanja se je udeležilo 36 od 125 članov in vabljeni gostje. Prireditelj je z ubranim petjem popestril **pevski zbor Steklar iz Hrstnika**.

Prisotne je najprej pozdravila predsednica KO **Marija Vresk** in spomnila na veselje in težave ob vrnitvi iz izgnanstva.

Podpredsednik DIS **Albin Pražnikar** nas je pozdravil tudi v imenu predsednice, seznanil nas je s prizadevanji organov društva in poslanca mag. Franca Žnidaršiča za sprejetje zakona za poplačilo materialne škode, predstavil nam je knjigo Bučka na Dolenjskem skozi čas.

Župan Občine Litija **Franci Rokavec** je pohvalil aktivnost naše KO, poudaril je pomembnost povojne angažiranosti za obnovo opustošenih domov in razvoj kraja, in obljubil nadaljnjo podporo občine.

Vodja OŠ na Dolah **Jožica Vrtačnik** je poudarila pomen ohranjanja spomina na tragične dogodke druge svetovne vojne, to temo pogosto obravnavajo tudi v šoli, pogreša objavo izgnanske zgodbe in problematike DIS na internetu, predlaga postavitev razstave ob 70-letnici izгона v šoli na Dolah.

Po obravnavi aktualne problematike smo vse prisotne pogostili s toplim obrokom, sledilo pa je prijetno druženje s pevci in godci.

Stane Kmetič

Jesensko potepanje po Ptujskem

Izlet KO DIS Domžale

Krajevna organizacija DIS Domžale se je sredi oktobra 2010 v okviru tradicionalnega jesenskega izleta odpeljala na Ptujsko. Blizu 80 udeležencev prijetnega potepanja se je najprej ustavilo na Ptujski gori, kjer smo v prijetni družbi brata minorita izvedeli zgodovino Ptujске gore in še posebej cerkve Marije Zavetnice s plaščem. Zvedeli smo tudi, da je papež Benedikt XVI. listino o razglasitvi božjepotne cerkve Marije Zavetnice na Ptujski gori za baziliko podpisal 8. decembra 2009.

Prijazne Terme Ptuj so nas presenetile z zelo toplo vodo in brezplačnimi savnami, v katere so nekateri vstopili prvič in bili nad njimi prijetno presenečeni. Poskrbeli smo za zdravje in dobro počutje ter prijeten klepet. Del potnikov si je v času kopanja ogledal starodavno mesto Ptuj.

Posebej zanimiv je bil Ptujski grad s svojo bogato zgodovino, ki sega vse v 12.

stoletje, danes pa obiskovalcem ponuja pogled na številne zbirke, ki smo si jih ogledali tudi obiskovalci iz Domžal. Navdušila nas je zbirka fevdalne stanovanjske kulture, moški so občudovali zbirko orožja, ženske je bolj zanimala zbirka glasbil, vsi pa smo z velikim navdušenjem občudovali etnološko razstavo z zgodovino mask, med katerimi smo občudovali zlasti kurente, ki jih vsi dobro poznamo. Prijetno druženje z vodniki smo zaključili v grajski kleti s pokušino najboljših vin tega vinorodnega okoliša.

Potepanje po Ptujskem je pomenilo predzadnji projekt v letošnjem programu KO DIS Domžale, ki se že pripravlja na zadnje srečanje v letu 2010. Dobimo se **23. decembra 2010 v gostišču Kovač na Količevem**. Vabila še pridejo.

D. I.

Občni zbor KO DIS Maribor Rotovž-Pesnica in KO DIS Maribor Pobrežje-Tezno

Velika udeležba na občnem zboru KO DIS Maribor Rotovž-Pesnica in KO DIS Maribor Pobrežje-Tezno

Dne 21. 9. 2010 je bil v Mariboru skupni občni zbor KO DIS Maribor Rotovž-Pesnica in KO DIS Maribor Pobrežje-Tezno.

Predsednica **Desanka Sterniša** je srčno pozdravila vse prisotne, posebej predstavnika ZB Milana Novaka, predsednico KO DIS Maribor Tabor Majdo Cvetanovski in predstavnico Uprave enote Maribor Polono Pal Gorjanc.

Pred pričetkom dnevnega reda konference je izvedel recital član mariborske Drame gospod Marošević. Na prošnjo Berte Čabal Javornik je recitiral še dve njeni pesmi aktualne socialne vsebine.

V nadaljevanju je predsednik koordinacijskega odbora **Davorin Zdovc** podal poročilo o delovanju obeh KO DIS v preteklem letu.

Povedal je, da DIS je in bo vlagal velike napore, da se uporabijo vsi zbrani podatki DIS o vojni škodi, ki so jo povzročili okupatorji. Nekaj tega gradiva smo tudi mi zbrali na področju, ki ga pokrivajo naši člani.

Zaradi političnih manipulacij in nepripravljenosti koalicije ni bila sprejeta sprememba o usklajevanju rent s pokojninami. Posebej želimo izreči zahvalo mag. Francu Žnidaršiču, ki je že drugič vložil predlog zakona o socialnih transferjih, da bi popravili krivice iz leta 2006, ko so nam zamrzili usklajevanje rent, pokojnine in druge socialne pravice. Izražamo ogorčenje, da poslanci predloga zakona niso sprejeli, kar kaže na neprimeren odnos do žrtev vojnega nasilja.

KO DIS Maribor Rotovž-Pesnica, Pobrežje-Tezno in Tabor smo organizirali prireditev ob dnevu izgnancev in proslavo 65. obletnice vrnitve iz izgnanstva. Prireditelj je bila 5. junija 2010 pri spomeniku izgnancev v Melju. Na letošnji

prireditvi so sodelovali **dr. Spomenka Hribar** kot slavnostna govornica, predstavnik MO Maribor podžupan **Rok Peče**, učenci OŠ Franc Rozman-Stane, moški pevski zbor Slava Klavora, Pihalni orkester Svoboda Maribor in akademski igralec Marjan Bačko.

Ob tej prireditvi so KO DIS s pomočjo sponzorjev ob spomeniku v Melju postavili informacijski pano DIS, ki s kratkim besedilom opisuje zgodovinski pomen izgnancev Slovenije in žrtev nacizma.

V lanskem letu smo se s tremi avtobusi odpeljali iz Maribora v Ljubljano in se udeležili Mednarodnega kongresa DIS.

Vse to ne bi bilo opravljeno, če ne bi v odborih vladala kolektivno delo in razumevanje ter ne bi bilo dobrega sodelovanja z Izvršnim odborom DIS.

Občnega zbora se je udeležilo 71 članov DIS.

V razpravo po poročilih se je oglasila Polona Pal Gorjanc. Povedala je, da je vsako leto odobrena manjša številčna kvota za zdraviliško zdravljenje. Poudarila je, da kdor je že bil na zdravljenju v zdravilišču, pride ponovno v poštev šele čez dve leti.

Milan Novak, predstavnik Združenja borcev in udeležencev NOB Maribor, je poudaril, da je skupna naloga, da ohranjamo resnične zgodbe o okupatorju, ki jih sodobniki poskušajo razvrednotiti.

V letu 2011 bomo obeleževali 70. obletnico napada, razkosanja in genocidne okupacije Slovenije ter 20. obletnico ustanovitve DIS Slovenije 1941-1945.

KO DIS Maribor Rotovž-Pesnica
KO DIS Maribor Pobrežje-Tezno
Jolanda Želj

Občni zbor KO DIS Bučka

Predsednica KO DIS Bučka **Silva Marjetič** je sklicala redni občni zbor KO DIS 30. oktobra 2010. Zbora so se udeležili tudi novoizvoljeni župan Občine Škocjan **Jože Kapler**, predsednica DIS **Ivica Žnidaršič**, predsednik KS **Alojz Hočevnar** in predsednika KO DIS Raka in Sevnica.

Silva Marjetič je podala poročilo o delu in posebej poudarila pomen sodelovanja na Mednarodni konferenci o skrbi za izgnance in begunce, ki jo je DIS organiziral 4. junija 2010 v Ljubljani, in veliko zborovanje na Bučki 10. julija 2010.

Na tej prireditvi so predstavili tudi knjigo Bučka skozi čas. O izgonu krajanov in uveljavljanju pravic. Knjiga je pomembna in zanimiva za vse izgnance, begunce in svojce.

Predsednica DIS se je zahvalila Silvi Marjetič in Alojzu Hočevarju ter vsem prebivalcem Bučke, da jim je uspelo organizirati prireditev na Bučki. Spominjala je na tisto zgodovinsko zborovanje 15. novembra 1991, ko ni še nihče verjel, da bomo dosegli popravilo krivic in uveljavili pravice, ki iz tega izhajajo.

. Iz dejavnosti krajevnih organizacij DIS .

Ogledali smo si domačijo Jožeta Lacka

Izletniki Območne organizacije DIS 1941–45 Žalec pred Lackovo domačijo

Na tradicionalni jesenski izlet so se člani Območne organizacije DIS 1941–45 Žalec tokrat odpravili v Prlekijo in Prekmurje. Osrednja točka prijetnega izleta članov, ki so napolnili avtobus, je bil ogled domačije Jožeta Lacka v bližini Ptuja, narodnega heroja, ki je bil rojen 17. novembra 1894 v Kicarju v Slovenskih Goricah. Bil je zaveden Slovenec, ki je kmalu spoznal vse težave in neprijetnosti, ki so se zgrinjale nad Slovenijo in Slovence. Takoj je stopil na stran tistih, ki so stopili v bran domovini. Poznana je Lackova četa. Jože Lacko, narodni heroj, je umrl 18. avgusta 1942 v ptujskih zaporih. Na njegovi domačiji, kjer stanuje njegov vnuk Boris Lacko z družino, je urejena spominska soba s prikazom v besedi in sliki ter z nekaj predmeti o delovanju naprednih ljudi na tistem območju, vključno s predstavitvijo življenja in dela Jožeta Lacka.

Srečanju se je pridružila tudi hčerka Jožeta Lacka Lizika Lacko, ki živi v svoji hišici malo od domačije. Med pripovedovanjem

zanimivih zgodb o Lackovi družini je omenila, da je njena mama Jožefa Lacko leta 1942 umrla v taborišču Auschwitz. Izjemno vesela pa je bila darila izletnikov, ki so ji v spomin na prijetno srečanje podarili knjigo s posvetilom avtorja Toneta Vrabla Boleče zgodbe o ljudeh, ki so bili med 2. svetovno vojno izgnani z domačih ognjišč v Srbijo in Hrvaško ali v tuja taborišča.

Po prijetnem srečanju s prijaznimi domačini so izletniki pot nadaljevali do Gornje Radgone, kjer so si ogledali tamkajšnjo vinsko klet, nato pa še Ocean Orchids v Dobrovniku, kjer na površini treh hektarjev gojijo več kot 200 vrst orhidej in se uvrščajo med največja tovrstna podjetja v južnem delu Evrope.

Minil je še en prijeten dan v čarobni jesensko obarvani pokrajini Prlekije in Prekmurja. Veliko so videli, še bolj drago ceneno pa je bilo srečanje in pogovori, ki so med letom – žal – bolj redki.

Besedilo in foto: Tone Vrabl

Iz KO DIS Globoko-Pišece

Člani KO DIS Globoko-Pišece na grobišču talcev v Begunjah

Člani KO DIS Globoko-Pišece smo tudi letos obeležili 28. oktober. Na ta dan so leta 1941 fašisti izgnali iz naših domov večino prebivalcev takratne občine Globoko. To je tudi dan, ko občina Brežice praznuje svoj praznik v spomin na dogodke v zvezi z Brežiško četo.

Že vrsto let imamo na ta dan komemoracijo ob spomeniku žrtvam fašizma v Globokem. Letos je za to slovesnost poskrbelo vodstvo Združenja za vrednote NOB z lepim kulturnim programom, ki so ga izvedli učenci Osnovne šole Globoko in domači pesnik Franci Živič.

Za množično udeležbo smo res poskrbeli, saj smo se po komemoraciji podali na izlet na Gorenjsko. Obiskali smo Vrbo in obnovili znanje o Francetu Prešernu. K temu je prispevala dobra razlaga Marjane Potočnik. Pot smo nadaljevali v Begunje, kjer smo obiskali Muzej talcev. Tudi tu smo bili deležni razlage in podoživeli smo strahote tistega časa. Šli smo še na grobišče talcev ob muzeju. Z avtobusom smo se nato odpeljali še v dolino Drago, kjer so tudi streljali talce.

*Ljudmila Petan,
predsednica KO DIS*

Izlet KO DIS Ljubljana Bežigrad na Kozjansko in v Hrvaško Zagorje

Vnaši KO DIS vsako leto organiziramo spomladanski in jesenski izlet, katerih namen je, da se člani srečamo in se še bolj spoznamo ter si malo popestrimo vsakdanjik. Pridružijo se nam tudi nekateri družinski člani.

Spomladi smo si ogledali lepote Logarske doline ter očarljivost Mozirskega gaja.

V četrtek 21. oktobra pa nas je pot vodila v Hrvaško Zagorje in na Kozjansko na ogled grada Podsreda, ki je zamenjal odpovedani ogled Krapinskega muzeja. Imeli smo čudovito lep jesenski sončni dan. Temu primerno je bilo tudi razpoloženje. Vodnik Tone, ki nas je spremljal spomladi, nam je s svojim znanjem in poznavanjem krajev povedal veliko zanimivih zgodb. Po postanku v Šmarju pri Jelšah na dopoldanski malici smo se na kratko ustavili v Rogaški Slatini, kjer smo si ogledali ponudbo izdelkov iz kristalnega stekla.

Pot nas je peljala naprej čez mejo s Hrvaško proti gradu Trakošćan, ki je bil naš prvi cilj. Grad s svojo atraktivno podobo srednjeveške trdnjave privablja poglede. Prvo podobo je dobil v 13. stoletju, a jo je kasneje večkrat spreminjal. Sedanji

videz je dobil v letih 1820–1940 – bil je prenovljen po vzoru nemških romantičnih dvorcev. Od leta 1952 je preurejen v muzej in na ogled javnosti.

Nato smo se odpeljali v Kumrovec, rojstni kraj bivšega jugoslovanskega predsednika Tita. Okolico njegove rojstne hiše so spremenili v etnografski muzej na prostem. Restavrirane so stare kmečke hiške, katerih notranjost je opremljena z identičnim pohištvo in ostalo opremo, značilno za tisti čas. Da so prizori še bolj prepričljivi, jih dopolnjujejo lutke v naravni velikosti, ki opravljajo različna opravila. Res je bilo vredno ogleda.

Zadovoljni z videnim, smo se ustavili tudi na Bizeljskem za krajšo večerjo in se vrnili v Ljubljano v večernih urah.

Mislim, da so bili udeleženci z izletom zadovoljni, saj smo spoznali zanimive kraje in izvedeli veliko novega iz zgodovine in sedanjega časa krajev, kamor se redko odpravimo. Za en dan smo pregnali turobost in skrbi vsakdanjika.

Nasvidenje na spomladanskem izletu. Pridružite se nam!

Franciška Marija Potočnik

Člani KO DIS Radeče na tridnevnem izletu

Polaganje venca in sveč k spominskemu obeležju umrlim izgnancem (13. 10. 2010)

Naši člani so imeli tudi letos izredno željo po obisku krajev izgnanstva. Odločili smo se, da obiščemo tiste 'lagerje', kamor je bila izgnana večina naših članov (južni del Nemčije: Schwarzwald, Bavarska, Baden-Württemberg).

Prva postojanka je bila v mestu Isny, kjer smo naredili precej posnetkov in komentarjev.

Nato nas je pot vodila še isti dan do mesta Lahr. Naslednji dan smo se odpeljali v St. Peter pri Freiburgu. Franci Lipoglavšek je že pred odhodom vzpostavil povezavo med tamkajšnjim županom in vodjem samostana, zato smo doživeli prisrčen sprejem. Najprej smo odšli na pokopališče, kjer smo položili venec in prižgali svečo pri skupnem obeležju tam pokopanim Slovincem, kjer je Franci Lipoglavšek podal informacijo o grobišču, še posebej zato, ker tam počivata tudi mama in sin družine Strnad iz Hotemeža. Župan občine je v nagovoru pri spomeniku izrazil vse spoštovanje ter zagotovil, da bodo tudi v prihodnje skrbeli za primerno ureditev le-tega.

Župan in predstojnik samostana sta nas vodila do lagerja in ogleda zelo bogate knjižnice.

Ta dan smo imeli v načrtu še obisk lagerja v Weiterdingnu in Jestettenu.

Našli smo lager v Jestettenu.

Naslednji dopoldan so potekale dejavnosti kar na treh področjih. Ena skupina je s kameranom obiskala lager v Neusatzu, kjer je posnela nekaj gradiva, druga je obiskala kraje bivanja med vojno v Lahru, tretja pa je imela čas za ogled mesta. Ob 12. uri smo se poslovili od mesta in se napotili v Almansweiler.

Med udeleženci sta ves čas vladali prisrčna harmonija in potrpežljivost, saj so vse napore kljub letom zelo dobro prenašali.

Prisrčna hvala vsem udeležencem in vodjem tega obiska, Franciju Lipoglavšku, ki nas je med vožnjo vseskozi seznanjal z zgodovino in trpljenjem izgnanstva. Velika zahvala velja tudi šoferju Mateju Karlovšku in vodniku Stojanu, ki nas je obširno seznanjal o krajih, skozi katere smo se vozili, večkrat pa tudi priskočil na pomoč v vlogi odličnega prevajalca. Prav tako se zahvaljujemo tudi Nuški Sluga, ki je bila na razpolago pri prevajanju. Tudi Jože Sumrak je bil velik člen te verige, saj smo se njegovemu humorju velikokrat iz srca nasmejali.

Poudariti pa moram tudi to, da udeleženci obiskov krajev izgnanstva niso bili samo izgnanci, temveč tudi potomci letih, kar nam zagotavlja, da zgodovina izgnanstva ne bo šla v pozabo.

Marinka Bregar

. Iz dejavnosti krajevnih organizacij DIS .

Občni zbor KO DIS Studenec

Delovno predsedstvo s predsednikom DIS KO Studenec, Petrom Ruparjem

Krajevena organizacija DIS Studenec je v nedeljo 26. septembra 2010 imela svoj redni letni občni zbor.

Z udeležbo smo bili zelo zadovoljni, saj se ga je udeležilo veliko članov. Od povabljenih gostov so se udeležili član IO DIS Lojze Rupar, predsednik Koordinacijskega odbora DIS v občini Sevnica Vinko Zalezina ter župan Občine Sevnica Srečo Ocvirk.

V kulturnem programu so nastopile pevke mladinskega pevskega zbora »Zverke« s Studenca in zapele tri pesmi. Pesem Oh kako je dolga pot je ob spominu na prestano gorje marsikomu orosila oko. Nastopili so tudi učenci podružnične šole Studenec in s svojim programom popestrili naše srečanje. Sledil je uradni del.

Predsednik je podal poročilo o delu društva v preteklem letu, blagajnik finančno poročilo in po razpravi smo sprejeli program za naslednje leto.

Nato so nas pozdravili gostje, nam podali nekaj svojih misli in nam zaželeli še naprej uspešno delo.

V letu 2010 smo se za vedno poslovili od našega ustanovnega predsednika KO DIS Studenec, Jožeta Žiberta.

V tem letu smo obiskali jubilate, ki so praznovali 90 let, jih skromno obdarili, z njimi pokramljali in jim tako polepšali dan.

Oktobra smo imeli izlet na Štajersko. Zelo nas je navdušil kozolec s starimi orodji, kovačija, staro zdravilišče v Dobrni, vinska klet v Slovenskih Konjicah, ter cerkev in grad v Oplotnici. Domov smo se vrnili lepo razpoloženi z lepimi vtisi.

Udeležili smo se tudi proslave na Bučki, 10. julija ob 65-letnici vrnitve iz izgnanstva, ter osrednje proslave dneva izgnancev Občine Sevnica v Sevnici.

*Predsednik KO DIS Studenec
Peter Rupar*

Na Podkumu smo zborovali

Udeleženci občnega zbora KO DIS Šentjurij pod Kumom (Foto: Ani Drstvenšek)

Prvega septembra smo se krajani in člani KO DIS Šentjurij pod Kumom zbrali na ploščadi pred gasilskim domom, da smo počastili 65. obletnico vrnitve iz izgnanstva in begunstva na izropane in opustošene domove, kjer so mnogi našli le še kup pepela. Na praznovanju so bili prisotni tudi predsedniki sosednjih organizacij. Slavnostni govornik je bil župan naše občine Matjaž Švagan. Še naprej je obljubil pomoč naši krajevni skupnosti in tudi našemu društvu. Učenci Osnovne šole so priredili

lep kulturni program. Po končani proslavi smo imeli izgnanci v Lovski koči redni letni občni zbor. Podala sem poročilo o delu naše KO. Iz Društva izgnancev Slovenije je bila navzoča Zdenka Kaplan, ki je pohvalila naše delo. Pridobili smo tudi člane za stranko DSDS in obljubili vso podporo mag. Francu Žnidaršiču. Po končanem uradnem delu je sledilo kosilo. Pokrovitelj stroškov je bila občina Zagorje ob Savi.

A. Brinjevec

Tradicionalno srečanje izgnancev iz Občine Sevnica

Udeležence tradicionalnega srečanja članov DIS sevniskega območja je pozdravil tudi poslanec Državnega zbora RS in predsednik Demokratične stranke dela in solidarnosti mag. Franc Žnidaršič. (Foto: P. Perc)

Koordinacijski odbor petih KO DIS Sevnica je v soboto 13. 11. 2010 ob 10. uri organiziral tradicionalno srečanje izgnancev in beguncev iz Občine Sevnica v Gasilskem domu Sevnica.

V dvorani, ki so jo napolnili izgnanci in begunci KO DIS Studenec, Sevnica, Boštanj, Šentjanž in Krmelj-Tržišče, je srečanje z uvodnim govorom začel Vinko Zalezina, predsednik KO DIS Sevnica.

Pozdravil je predsednico DIS Ivico Žnidaršič, župana Občine Sevnica Srečka Ocvirka, poslanca Državnega zbora Republike Slovenije mag. Franca Žnidaršiča, predsednice in predsednike KO DIS iz Občine Sevnica in vse prisotne.

Vinko Zalezina je v svojem kratkem govoru poudaril, da je povprečna starost sevnških izgnancev in beguncev 77 let. Aktivni člani pomagajo svojim onemoglim izgnancem in beguncem vsaj z občasnimi obiski na njihovih domovih. Poudaril je, da je treba muzejsko zbirko na gradu Sevnica in v krmeljski graščini skrbno ohranjati ter da jima je nujno določiti pravi status zbirke.

Župan Občine Sevnica Srečo Ocvirk je dejal, da bodo spomin ohranjale tudi veteranske organizacije.

Poslanec DZ mag. Franc Žnidaršič je med drugim poudaril, da se je boril za pravice izgnancev in beguncev, da smo dobili mesečno rento do svoje smrti in druge pravice ter da si je prizadeval za izplačilo vojne gmotne škode, ki so jo izgnancem in beguncem povzročili Nemci v drugi svetovni vojni, in še posebej poudaril, da si bo še tudi v prihodnje prizadeval za poplačilo vojne škode tudi od povzročitelja nemškega okupatorja.

V kulturnem programu so sodelovali dekliški pevski sestav Zverke, Duška Stopar na citrah in Oskar Stopar na harmoniki. Lepo in ganljivo je Vida Križnik prebrala dve svoji pesmi in dodala še več svojih misli v spomin na čase, ki si jih nihče več ne želi.

Srečanje je povezovala in tudi recitirala Marijana Kralj.

Janez Blas

Srečanje izgnancev v Bistrici ob Sotli

Že od vsega začetka obstoja Krajevne organizacije Bistrica ob Sotli praznujemo 22. november kot naš praznik izgnancev. Navadno blizu tega datuma organiziramo občni zbor, in letos je bil 19. novembra.

Nič kaj posebnega ne moremo ponuditi našim članom in tisti, ki jim zdravje dopušča, z veseljem pridejo na to srečanje, seveda se med sabo pogovarjajo o zdravju, osamljenosti in skromnih prejemkih. Bili smo pa veseli, da se je predsednici

DIS-a Ivici Žnidaršič zdravje toliko izboljšalo, da se je udeležila našega občnega zbora. Seveda smo z zanimanjem poslušali njen govor, še posebej tisti del o gmotni škodi. Seveda bo vse odvisno, ali bomo tudi v Državnem zboru dobili zadostno podporo. Po spodbudnih besedah predsednice sta nas v govoru opozorila Jožica Stezinar iz KO Čatež ob Savi in Rok Kržan iz KO Bizeljsko o podpori novi stranki Dela in solidarnosti mag. Franca Žnidaršiča. Kljub obilici dela se je zbora udeležil tudi novoizvoljeni župan Franjo Debelak.

Na srečanju smo imeli čast pozdraviti in čestitati naši članici Jožefi Černelč, ki bo 29. novembra praznovala 96 let. Glede na leta ji zdravje še dobro služi in želimo ji, da bi skupaj praznovali njenih 100 let.

*Predsednik KO
Franc Omerzu*

Jubilantka Jožefa Černelč je praznovala 96 let, čestitke pa je prejela tudi od predsednika KO DIS Bistrica ob Sotli Francu Omerzuja. (Foto: I. Ž.)

Predsednica DIS prof. Ivica Žnidaršič je na občnem zboru v Bistrici ob Sotli podelila odličja in priznanja DIS predsedniku KO DIS Francu Omerzuju in članoma DIS Neži Rihther in Tereziji Debelak ter bivšemu županu občine Jožetu Pregradu.

. Jubileji . Jubileji . Jubileji . Jubileji .

101 leto izgnanke Marije Tršar

Obisk pri Mariji Tršar ob njenem 101. rojstnem dnevu

V mesecu marcu 2010 je prav na 29. dan v domu starostnikov Hmelina Radlje ob Dravi praznovala svoj visoki jubilej Marija Tršar. K temu slavlju, kateremu so prisostvovali ožji člani družine, smo pridali voščilo tudi člani OO DIS občin Muta, Podvelka, Radlje ob Dravi, Ribnica na Pohorju, Vuzenica. Naša slavljenka je kljub težavam, ki jih je s svojo številčno družino preživljala v izgnanstvu na Hrvaškem v času od 14. 7. 1941 do 19. 7. 1945, in visokim letom še polna modrih besed in s smehom na obrazu gleda v prihodnost. Njene spodbudne besede bodo njej in tudi nam vodilo sreče v nadaljnjem življenju.

*Predsednik OO DIS
Marijan Špegelj*

Obiskali smo najstarejšo članico KO DIS Komen

Na sliki: Valerija Kukanja, sin Marino, predsednica KO DIS Komen Sabina Godnič in članica Meri Tavčar

V začetku julija je praznovala svoj 97. rojstni dan Valerija Kukanja iz Komna. Iskreno ji čestitamo in želimo še mnoga leta. Sprejela nas je nasmejana, umirjena gospa v krogu svojih najdražjih, ki srčno skrbijo za njo, okrog pa so bili že njeni pravnuki.

Bila je izgnana kot ostali sokrajani iz Komna. Ko so jo Nemci pregnali z doma, je šla na zbirno mesto v Sokolski dom z dvema sinovoma, Albinom in še ne enoletnim Marinom, in s taščo Ivano. Med potjo se je sama obrnila domov in šla iskat še oblačila. Ko je prišla nazaj, ni bilo več ne otrok, ne tašče. Tako je šla Valerija sama v izgnanstvo, ne da bi vedela, kaj je s sinovoma. Kako huda žalost in koliko solza! Po končani vojni se je vrnila domov z ostalimi krajani, na vse uničeno in požgano.

Sabina Godnič

Naša najstarejša članica je dopolnila 100 let

Obiskali smo našo najstarejšo članico DIS KO Boštanj, gospo Nežo Blatnik iz Konjskega, ki je 30. 11. 2010 praznovala 100 let.

Ko so leta 1941 iz naših krajev Nemci pričeli z izseljevanjem v nemška taborišča, so Blatnikovi in veliko drugih pobegnili na italijansko območje. Odšli so najprej v Trzisce, v vas Gorenje, od tam naprej v Staro Cerkev pri Kočevju. Tam je bila ustanovljena zadruga, kjer so večinoma delali. Blatnikovi so dobili kos zemlje, jo sami obdelovali, pridelali hrano in se s tem preživljali.

Gospa Neža živi na svojem domu s sinom in njegovo družino. Gospa se dobro počuti. Našega obiska je bila zelo vesela.

Dogovorili smo se, da se naslednje leto zopet srečamo.

Jubilanti iz KO DIS Šentjanž

Čestitke Urški Debenc za 90. rojstni dan

Franc Sigmund je praznoval 95. rojstni dan

V letošnjem letu sta praznovala 90. rojstni dan Franc Bebar in Urška Urbančič.

V domu starejših občanov Sevnica smo obiskali Marijo Jamnik, ki je praznovala 91. rojstni dan.

R. Repovž

95 let Frančiške Podlesnik

Frančiška Podlesnik v krogu prijateljev in članov KO DIS Dole pri Litiji

V lepem jesenskem popoldnevu 24. 9. 2010 smo obiskali najstarejšo članico Krajevne organizacije DIS Dole pri Litiji, Frančiško Podlesnik iz Strmca, ki je ravno ta dan dopolnila 95 let življenja.

Dobra volja in življenjski pogum sta jo pripeljala do te častitljive starosti, in takšna nas je pričakala na pragu svojega doma. Dobro se spominja vseh preizkušenj svojega življenja in tudi hude izkušnje izgnanstva, še raje pa hudomušno pogleda na prihodnost. Povabila nas je na 100-letnico. Z njenimi domačimi, ki so nas lepo pogostili, smo nazdravili slavljenki, potem pa smo skupaj zapeli in veselo pokramljali.

Slavljenki Frančiški Podlesnik želimo še veliko optimizma.

*Odbor in člani KO DIS
Dole pri Litiji*

Ana Benz 90-letnica

Ana Benz - 90 let. Vesela je bila obiska.

Prvega novembra je praznovala devetdeseti rojstni dan članica KO DIS Sevnica Ana Benz, rojena Lokner. Rodila se je na Studencu pri Sevnici, odkoder je bila izgnana v Nemčijo. Veliko je prestala v izgnanstvu in povojnem času. Rodila je osem otrok. Malo je opešala, zato sedaj živi v Domu upokojencev v Loki pri Zidanem Mostu. Je članica DIS od vsega začetka. Želimo ji še veliko let.

Ana Pešec

Jožefa Novšak - 90 let

Na sliki so: Jožefa Novšak, njen sin, predsednik KO Alojz Rupar in članica odbora.

Naša članica DIS Jožefa Novšak iz Lukovca 28 pri Boštanju je praznovala 90 let.

Za njen rojstni dan smo jo obiskali na njenem domu. Slavljenka se zelo dobro drži, je vedno dobro razpoložena in nasmejana.

Z družino je bila izgnana v nemška taborišča, Neresheim, Saulgau in Liebenzell, kjer so prestajali krutosti vojne. Domov so se vrnili septembra 1945, na razdejano domačijo.

Hilda Novšak

90 let Urške Slapar

Članica Krajevne organizacije Društva izgnancev 1941-1945 Tržič Urška Slapar je 9. oktobra 2010 dopolnila devetdeset let. Obiskali smo jo v Domu Petra Uzarja, kjer sedaj živi. Ob njenem prazniku smo ji čestitali člani odbora, župan Občine Tržič in poslanec Državnega zbora mag. Borut Sajovic ter direktorica in osebje Doma Petra Uzarja. Na skromno pogostitev smo povabili tudi oskrbovance, ki so člani Krajevne organizacije Društva izgnancev Slovenije 1941-1945 Tržič, in ji zaželeli še veliko zdravih let.

Alojz Žabkar

Slavljenka Jožefa Udovč

Svoj 90. rojstni dan je dočakala v bolnišnici. Obiskali smo jo po vrnitvi domov.

Jožefa je bila z vso svojo družino leta 1941 izgnana v nemško taborišče Schwabmünchen.

90 let Pavle Gustenek

Pavla Gustenek je dočakala častitljivih 90 let. Gospa se zelo dobro drži, je vedno dobre volje, nasmejana, vsak dan naredi dva sprehoda. Živi skupaj s hčerko in njeno družino.

IZVRŠNI
ODBOR
DRUŠTVA
IZGNANCEV
SLOVENIJE
1941–1945

Predsednica:
Ivica Žnidaršič, Ljubljana

Podpredsednika:
Janez Komljanec, Slovenj Gradec
Albin Pražnikar, Izlake

Člani:
Ivan Babič, Buče
Stanislava Biček, Jesenice
Emilija Držanič, Brežice
Maksimilijan Ferek, Ljubljana
Vinko Gabršek, Litija
Sabina Godnič, Komen
Tomaž Hočevar, Koper
dr. Milan Jazbec, Ljubljana
Zdenka Kaplan, Novo mesto
Marjan Košak, Slovenske Konjice
Ana Pirc, Leskovec pri Krškem
Alojz Rupar, Boštanj
Jožica Stezinar, Čatež ob Savi
Marijan Špegelj, Muta
Anka Tominšek, Ljubljana
Franc Vidmar, Žalec
Davorin Zdovc, Maribor
Marija Žnidar, Kamnik

NADZORNI ODBOR

Mira Zalar, Maribor - predsednica
Veronika Kljun, Stara Cerkev
Karel Levak, Artiče

ČASTNO RAZSODIŠČE

Jože Križančič, Ptuj - predsednik
Janez Blas, Sevnica
Olga Kamenov, Ljubljana
Jožef Pograjec, Polšnik
Štefanija Žalec, Ljubljana

VESTNIK

interno glasilo DIS

Za društvo:
Ivica Žnidaršič

Odgovorni urednik:
Jože Križančič

Lektorica:
Alenka Lokar Blatnik

Tisk:
Tiskarna Skušek

Naslov:
Društvo izgnancev Slovenije
1000 Ljubljana, Linhartova c. 13
telefon: 01 - 434 48 80
telefaks: 01 - 434 48 80
email: drustvoizgnancev@siol.net
http://www.drustvo-izgnancev.si

Poslovni račun DIS:
02222-0010570920
Nova Ljubljanska banka

Umrlí člani Društva izgnancev Slovenije

KO DIS Ime in priimek	Datum rojstva	Datum smrti
KO DIS Bistrica ob Sotli		
Jože BOKAL	1923	24.09.2010
Karel GLAGOVŠEK	1925	17.12.2009
Antonija JAZBEC	1926	23.07.2010
Ana KUNEJ	1925	11.04.2010
Emilija ROBEC	1917	05.01.2010
KO DIS Bizeljsko		
Jožefa COLNER	11.11.1920	26.09.2010
Ivan STRMECKI	19.01.1932	28.06.2010
Jožef VERŠEC	02.03.1962	08.10.2010
Marija WEISER - VUKAS	19.11.1944	26.09.2010
KO DIS Bled		
Jožef ARH	15.12.1930	09.2010
KO DIS Bohinj		
Ciril KOŠIR	23.05.1927	26.09.2010
KO DIS Boštanj		
Marija JERAJ	25.08.1921	09.10.2010
Vincenc KUCHAR	12.02.1934	09.11.2010
Alojzija LIPAR	17.06.1926	05.09.2010
Alojz LIPOGLAVŠEK	24.12.1928	24.09.2010
Ana PFEIFER	03.02.1923	09.09.2010
Marija UDOVČ	16.03.1929	24.11.2010
Angela VETERŠEK	03.04.1923	13.10.2010
KO DIS Brežice		
Ivanka DRAŽIL	1921	10.2010
Martin LUBŠINA	26.11.1931	02.2010
Ivanka MIKLAVŽIN	1918	08.2010
Franc POČEK	25.10.1943	19.03.2010
Marija ZORKO	1924	2010
KO DIS Celje		
Darinka PAVLETIČ-LORENČAK	30. 12. 1924	19. 11. 2010
KO DIS Globoko-Pišece		
Ivan DIRNBEC	11.07.1939	23.04.2010
Anica ERKIČ	1926	08.02.2010
Anica KEŽMAN-MIHELIN	24.10.1927	28.04.2010
Zofija PAVLIČ	20.10.1927	27.08.2010
Vojka Marija SUŠIN	01.12.1925	07.04.2010
Marija TRANKAR	20.04.1930	25.09.2010
Bogdan ZIDARIČ	17.01.1952	29.04.2010
Janko ŽIVIČ	15.12.1963	10.09.2010
KO DIS Kamnik		
Terezija HAHNEL	1929	11.2010
Marija Ana KOS	05.09.1943	01.10.2010
Franciška LUKAN	1924	11. 2010
Pavlina NADVEŠNIK	1925	11.2010
KO DIS Komen		
Lucijan FURLAN	04.10.1933	30.09.2010
Jožefa GODNIČ	19.03.1923	17.10.2010
Vladimir MERKUŽA	03.12.1939	08.08.2010
Judita ŠVARA	18.07.1933	20.06.2010
KO DIS Kozje		
Marija DEBELAK	06.08.1919	20.10.2010
KO DIS Krška vas		
Jože AJSTER	15.03.1933	06.2010
Marija JALOVEC	01.05.1936	10. 2010
Kristina TOMŠE	07.07.1931	06. 2010
KO DIS Laško		
Zora BOŽIČ	02.03.1926	11.09.2010
KO DIS Lenart		
Jože ŠKRGET	21.07.1938	31.08.2010
KO DIS Leskovec		
Ana BABIČ	01.01.1933	04.08.2010
Jerneja BIZJAK	06.08.1936	05.08.2010
Alfred PIRC	14.12.1942	24.09.2010
Marija RACIČ	02.12.1911	10.08.2010
Jožica ROŽANC	09.06.1939	03.09.2010
KO DIS Litija		
Pavla BOKAL	06.01.1914	10.01.2010
Vinko JURIČ	17.01.1933	01.01.2010
Vladimira MAGDIČ	15.07.1925	28.09.2010
Poldka PINTAR	13.11.1926	30.01.2010
Franc Anton ŠUŠTAR	09.05.1935	26.06.2010
KO DIS Ljubljana Bežigrad		
Vladimir BOGOVIČ	30.12.1930	30.03.2010
Jožefa ERHOVNIC	03.02.1929	27.06.2010
Marija HORVAT	14.09.1940	13.03.2010
Marija KREJAN	04.11.1929	07.08.2009
Mihaela OSOLNIK	24.09.1927	07.01.2010
Janez POVŠE	21.08.1941	08.2010

KO DIS Ime in priimek	Datum rojstva	Datum smrti
Ana RAJIČ	26.07.1925	07.02.2010
Erika ŠINTLER	22.06.1941	24.03.2010
Jože VENE	15.02.1927	10.08.2010
KO DIS Ljubljana-Center		
Ivan-Celestin GRAUL	08.12.1927	12.2010
Marija NAJGER	17.05.1926	7.2010
KO DIS Ljubljana Moste Polje		
Marija PINTARIČ	04.03.1921	09.05.2010
KO DIS Ljubljana Šiška		
Minka MUHIČ		22.10.2010
KO DIS Ljubljana Vič Rudnik		
Mihaela PUČNIK	29.09.1927	11.2010
KO DIS Novo mesto		
Anton GRDANEC	22.04.1928	26.10.2010
Jože TOMAŽIN	03.12.1940	11.11.2010
OO DIS Občin Muta, Podvelka, Radlje ob Dravi, Ribnica na Pohorju, Vuzenica		
Dora POKERŠNIK	24.07.1926	08.05.2010
KO DIS Petišovci-Pince Marof-Benica		
Antonija LEBAR	27.02.1927	11.09.2010
KO DIS Polšnik		
Vinko MEDVED	22.10.1936	28.08.2010
KO DIS Radeče		
Anton BREGAR	01.01.1934	11.11.2010
Slavka BREGAR	23.06.1928	27.10.2010
Jožefa CIGOLE	25.02.1925	28.09.2010
Jože KEŠE	28.03.1934	11.10.2010
KO DIS Radovljica		
Štefka MIKOLIČ	11.12.1928	25.11.2010
KO DIS Raka		
Neža KRALJ	11.06.1912	10.11.2010
KO DIS Ravne na Koroškem		
Štefka GORENŠEK	18.12.1928	16.09.2010
KO DIS Sevnica		
Stanislav JANKO	06.04.1941	22.10.2010
Alojz URBANČIČ	03.04.1930	05.09.2010
KO DIS Slovenska Bistrica		
Milan KAC	25.10.1924	22.10.2010
Silva ŽMAVCAR	30.12.1932	17.10.2010
KO DIS Studenec		
Jože JANKO	28.03.1944	31.08.2010
Matilda KRNC	25.12.1918	22.09.2010
Franciška RUPAR	11.01.1925	2009
Marija ŠVIGELJ	16.09.1920	13.10.2010
Marija ZOBEC	27.11.1938	14.07.2010
Jože ŽIBERT	04.04.1920	15.09.2010
KO DIS Šentjur pod Kumom		
Jurij KOVAČ	26.12.1929	27.05.2010
KO DIS Trbovlje		
Bronislava GULIČ JELNIKAR	10.09.1922	19.08.2010
Karolina KNEZ	09.10.1918	06.07.2010
Leopold LAJOVIC	01.07.1939	01.09.2010
Martina LESKOVŠEK	02.01.1926	25.04.2010
Ivanka LUZAR	01.02.1926	16.08.2010
Karel MOŽIČ	25.09.1936	21.08.2010
Miha PIRC	27.09.1925	29.05.2010
Ivana POČIVAVŠEK	12.05.1923	12.10.2010
Martin PROŠT	16.11.1933	01.05.2010
KO DIS Trebnje		
Franc BORŠTNAR	27.01.1924	31.10.2010
Marija MAJCEN	18.12.1919	5.11.2010
Marija SIMONČIČ	09.02.1928	14.04.2010
KO DIS Trzič		
Vida JANŠKOVEC	27.09.1923	25.07.2010
KO DIS Zagorje		
Mihael LIPOVŠEK	21.09.1933	05.10.2010
KO DIS Zagreb		
Pavla Ivana GORŠE	24.06.1923	10.10.2010
KO DIS Žalec		
Pavel BLATNIK	09.03.1929	20.08.2010
Ana POTOČNIK	-	30.09.2010
Vera SERNE	04.11.1921	04.09. 2010
Franc SETNIKAR	24.02.1920	28.07.2010